

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hora 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hora 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos perit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, november 30.

Mai számunk főbb közleményei:

Venczelekk: Üres nézőtér.
A képviselőház ülése.
Egyről-másról. Irta: Lux Terka.
A hattonyal képviselő és az önálló vámtörő.
Mirek a válságról.
A jövő év esküdtel.
A város pénzügyei.
A megye tanítói Aradon.
Regény a próbán.
Újabb értekezlet az aradi vaskid ügyében.
Városatyá-választások.
Egy aradi tanítóné tragédiája.
Főruházott szegény tanulók.
Motorokosi a városban.
Farsang előtt.
A kisjenői vadászatok.
A második feleség.
Hercegi szerelmes levelek.

Üres nézőtér.

Arad, november 29

Az aradi színház nézőtere — nem leplezünk le titkot — estéről-estére üres. Ezen jelenség, miután új és különös, gondolkodásra való. Az az elmélkedés pedig, amelyet az aradi színház látogatottságáról alább elmondandók vagyunk, van annyira komoly és szomorú dolog, hogy kiemelkedjék a művészet-rovatból s itt foglaljon helyet a lap első oldalán, ahol főleg közérdekű ügyeket szokás tárgyalni. Az a részvétlenség ugyanis, melylyel az aradi közönség legujabban az aradi színház iránt viseltetik, immár akkorára nőtt,

hogy többé nem a színházigazgató magán-ügye, hanem publica res. Ezen az alapon szólunk mi is a kérdéshez.

Arad közönsége országsszerte híres volt arról, hogy leglelkesebb, legönzettelenebb pártolója a művészetnek. Volt idő, mikor Leszkay András azt a kijelentést tette, hogy ha egyesíteni tudná a szegedi színház nézőterét, a debreceni színház színpadját és az aradi színház közönségét, akkor nem félne senkitől, csak az istentől. Tudniillik a debreceni teátrumnak tágas, nagy színpadja van, a szegedi színháznak pedig akkora a nézőtere, hogy hozzá való közönség az országban Aradon kívül nincs. Abban az időben tényleg így állt a dolog. Ma azonban, azt hiszem, nem merné megismételni Leszkay a fenti mondását, legalább azt a részét nem, amelyik a műpártolásra híres aradi közönségre vonatkozik. A dolgok odáig fejlődtek Aradon rövid egy-két év alatt, hogy ez a mi lelkes, nevezetes publikumunk immár az aradi színház kicsiny nézőterét sem tölti be. Tessék meggyőződni erről akármelyik estén.

Igy van tehát s csak az a kérdés, hogy mely okból fordult el ez az elsőrendű közönség a színháztól? Az okokat nem sokáig kell keresni, maguktól kínálkoznak a toll alá.

Altalánosságban mindenesetre belejárt a dologba a minden vonalon érezhető gazdasági depresszió. Nincs pénz, különösen nincs pénz a fölemelt helyátrak-

hoz. Az új igazgatóságnak ugyanis ez a ténykedése volt az, amelyet leginkább hangoztatnak a közönség soraiban a színháztól való elszakadás okául. Igaz-e, nem-e, — ki tudja? Erről csak akkor lehetne meggyőződni, ha a helyátrakatot újból le szállítanák. De mi lesz, ha akkor sem fognak színházba járni? Azontul már nem lehet majd ismételtelen felemelni a helyátrakatot.

Tény, hogy a direktornak van némi igazsága a helyátrak felemelése körül, de mit ér az igazságával, ha haszna nincs belőle? Elhisszük mi, hogy ma nagyobbak a színészek igényei a gázsik tekintetében, mint ezelőtt volt, elhisszük, hogy a darabok jogdíjai háromszor, sőt tízszer olyan nagyok, mint egynehány évvel ezelőtt, elhisszük, hogy Zilahy Gyulának nagy társulata van, hogy a darabok fényes kiállítása is sok pénzbe kerül, de mit ér mindez, ha a felemelt helyátrak nem fedezik a megszorított kiadásokat? Ha a ritka forint tényleg kevesebbnek bizonyult, mint a sűrű krajcár? Bizony nem ér semmit, hanem marad eredményül az, amit fentebb mondottunk, hogy az igazgatóság mellett megmarad az igazság, de eltávolodik a — pénz.

Az aradi közönség rajongása a művészetért, hagyományos színház szeretete, és más egyéb ismert jó tulajdonságai azonban nem engedik meg, hogy a hibát kizárólag benne keressük.

Be kell ismerni, hogy a mostani szín-

TARCA

A hétről.

Aminek néhány bankvezér
Nehéz szívvel örvendhet:
Az Ipar és Népbank körül
Megesinálták a rendet.
S bár sokba jött a drága rend,
Ne érjen senkit átok;
Igazgatók, részvényesek,
Igy lettek jóbarátok.

Egy ideig pár gyöngö zseb
Megérzi majd a kárát,
De végre is a publikum
Fizeti meg az árát.
Mert mind olyan a bankvezér,
Ha már a mérget issza,
Egészségét, ahol lehet,
Express keríti vissza.

Ha megdrágul a szén, a vas;
A könyv, papír, a griffli;
Ha gyöngébb a patikaszer;
Ha apróbb lesz a kifli;
Ha fenn a város ház körül
Kapunk goromba hangot;

Jusson eszünkbe honfiak:
Most szánják a bankot!

De kerüljön vissza a bank
A régi hirre, rangra,
Püspök azért csak nem leszen
Aradon most a Mangra.
Mert van bár itt egy másik bank,
Hol Vazul táncát járják:
Mégsem gyűlölnék Bécsben úgy,
Hogy megszankcionálják.

Máglás Manó, Máglás Manó,
Maradtál volna békén,
Nem dülne-fúlna Majdnem úr
Nagyvárad és vidékén.
Rumuny szíved meg nem reped,
Látván Vazul mivé lett?
Hogy végigverte rajt' a port
Egy vádtanács-ítélet.

Pikáns kalandra szomjazott,
Erkölcsbíró velt mással,
Rémitgetett husz esperést
Fegyelmi eljárással.
Futott külföldre, s Bécsbe fel,
Vágyott ajánló szóra,
Mig Temesvárt rájárt a rúd
A hazaárulóra.

Még szerencse, hogy Temesvárt
Erélyes bírák élnek,
S ez efajta pörök felett
Nem Aradon ítélnék.
Mert Aradon az esküdtszék
Azt a bolondot tette,
Testvér-ölő gonosz oláht
A minap felmentette.

Bizony, bizony előnyösebb
Raholni, ölni menni,
Mint negyvennapos cikluson
Esküdtbírónak lenni.
Mert aki öl, felmentik azt,
Ha jó könyörgő, síró,
De menthetetlen „ül” szegény,
Aki — csak esküdtbíró.

Nja, így telik az élet el;
Most már csak arra várunk,
Hogy jobb világ lesz-e, ha majd
Motor-waggenba' járunk?
Amikor a vér gőzkocsi
Úgy látjuk hóba-hébe,
Ha csudájára elme gyünk
Kohutné üzletébe.

Nem kell a gőz, a villamos,
Rájuk szemet se vetnek;

társulat produkál olyan előadásokat, a melyek megérdemlik a felemelt helyárak megfizetését; van elsőrendű opera-személyzet, az operette-előadások általában vonzóak, ezek szereplői közül nem egy kedvence a színházba járó kevés közönségnek, sőt a drámai előadások színvonala is elismerhető. Amit egy vidéki színház nyújthat művészi tekintetben és a színpadi technika szempontjából, mindavval szolgál ez a színház.

Miért nincs tehát közönség? A felelettel megint csak oda lyukadunk ki, a hol elhagytuk: a helyárak felemeléséhez. A mi véleményünk szerint ezen az állapoton segíteni másképp nem lehet, csak a felemelt helyárak részleges leszállításával. Azoknak a helyeknek árát, amelyet most legkevésbé látogat a közönség, szállítsa le a direktor s nem fognak többé naponként üres támlásszékek előtt játszani a színház.

No és végül valljuk meg, hogy a közönség sem siet valami nagyon obulusait a művészet oltárára helyezni. Ez az, ami új jelenség az aradi színház történetében, s innen van, hogy míg ezelőtt az aradi közönség a legértékesebb színházi közönség volt, addig ma túlhaladta őt akár a debreceni, akár a szegedi közönség.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 29.

A folyosón kormányválság: hírek keringtek, de az igazat megvallva, még a függetlenségiek se igen hittek bennök. Majd eligazodnak, mondogatták busan az elkéseredettebb kurucok.

Az ülés iránt pedig vajmi kicsiny volt az érdeklődés. Alig voltak negyvenen a Házban. Sem a jobb, sem a baloldalon nem voltak zsúfolt padok, sőt zsúfolt székek sem. Itt-ott hallgatott busan egy-egy honatya, unalmában ásitozva, mert hogy Molnár Józsiás beszélt hosszasan, szakadatlanul, a kiről pedig tudva vagy, hogy csak a valutával szokta mulattatni a Házat, máskor mindinkább távol van tőle, mint az idegekre való hatás, vagy éppen izgatás.

A kik az ülés elejére bejöttek a terembe,

Arad-Csanádban a fiúk
Motor kocsin születnek.
Motoron jár a magvető,
Berlitz-schoolba a mi-ter,
S válság, ha van, motorkocsin
Fut Bécsbe a miniszter.

Motorkocsin sül a kenyér,
Motoron foly' a víz is,
Csupán csak egy, motortalan:
A lassú kormány-krízis.
Válság ide, válság oda,
Mozog a régi formán,
S jön új miniszter, új adó,
Ha megbukik a kormány

Forgács helyett:

Válasz egy tárcacikkre.

Írta: Konechitzkyné-Eötvös Margit.

Kedves Andronikuszt!

Nem tudom, kicsoda Ön, azt sem tudom, fiatal, vagy öreg, sneidig legény, avagy csunya, mégis mikor ma reggel kávéfőzős közben egy ócska újságban, arsibe az anyám csomagolt holmi elemozsiát, a tárcáját olvastam, elragadtatásomban egy cvikipusztit küldtem Ön-

részint bosszankodva, részint gunyos mosolyra fakadva néztek szét. A karzatokon ugyanis az oszlopok között kis kötelecskéken római számok függtek alá.

— Akár csak ruhaszáritó kötelek volnának! — szolt hangosan *Justh Gyula*.

— Micsoda izléstelenség! — kontrázta *Gajdó Góza*. Csak *Gabányi Miklós* volt megelégedve, mert hogy azután legalább eligazodik az ember a karzatokon.

Egyéb látszatja különben nem is volt a tegnapi zárt ülésnek. A léghuzam csak akkora volt, mint tegnap, a gyalogjáró csak olyan keskeny és a buffet is époly messze. De hát, a mi késik, nem mulik, biztatta *Csávossy* háznagy a türelmetlenkedőket.

Azt talán mondanunk sem kell, hogy Molnár Józsiás, a ki pénzügyi zsenijét ma sehogysem akarta fitogtatni, ellenben valóban derék és nemes ügyről, a székely kérdéstről beszélt. Az indemnitinél szólalt fel, a melyről, hogy még függő ügy, a hosszú Nessi-vita alatt már csaknem mindenki megfeledkezett.

Részletes tudósításunk a következő:

(Elnöki bejelentések.)

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen voltak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök az ülést fél 11 kor nyitja meg és beterieszti az elnöki irományokat.

Neményi Ambrus előadó beterieszti a horvát magyar pénzügyi egyezményről szóló jelentést.

Dedovits jegyző jelenti, hogy Szederkényi Nándor a gazdasági és cselélynegyedj általánosítása és Rátkay László a biztosítéki okiratok tárgyában interpellálni fognak.

Elnök jelenti, hogy a tárgyalást az interpellációk miatt 1 órákor fogja megszakítani. (Helyeslés.)

(Az indemnitási vita.)

Következett a napirend szerint: az indemnitás tárgyalása.

Molnár Józsiás: Egy fontos dologra, Magyarországra igen jelentékeny kérdésre, akarja ráterelni a képviselőház figyelmét, és ez a székely kérdés. (Halljuk.) A székelyek nagy nyomorúságban vannak és ha hamarosan nem segítünk rajtuk, Erdély elveszti magyar jellegét és csakhamar románá lesz. Hogy engedheti pusztulni a magyar nemzet székely testvéreit? Hiszen ha a Tiszától Romániáig kipunztul a magyar faj, akkor az a rész elveszett reánk. Hiszen a székelyeket megvédeni, gyarapítani a dinasztjának és a monarkjának

nek elismerésem jeléül. (Szent Isten, mit szólna „a világ“, hogy ha ezt megtudná!)

Megvallom, annyira belemélyedtem az olvasásba, hogy teljesen megfeledkeztem mindenről, a mi körülöttem történik. A „kávészat“ kifogyott, a mutter a szörnyű sístergésre kiugrott az ágyból. Látja, így ugratja maga az anyósokat tudtán és akaratán kívül. Mint a hitrege valamely haragvó fehér peplumos istennője, úgy állt előttem, eleven kérdőjel gyanánt.

Felvilágosítottam, azután a reggeli főzés terén bitorolt egyeduralom jogát ünnepélyesen jogos tulajdonosának még mezitelen lábai elé helyeztem s ezzel az újságot, mint egy győzelmi zászlót fennem lobogtatva, örömsugárzó arccal belső termeimbe vonultam.

Az uram, a ki reggel rendszeren a lapok hasábjai mögé rejtőzik, (bár most igazán semmi oka nincs attól rettegni, hogy kiprésselem a konyhapénzt), csudálkozva nézett körül: mi lehet oka szokatlan ki-azaz berohanásomnak. Megígérttem vele, hogy a tárcát elolvassa s délután odakészíttem a hintaszék mellé, de persze azért még sem olvasta el. Azonban ez a bántó közöny ne növevessen önnek hajszálakat, feltéve, ha uraságod nem türelmőközővel fésülködik, mert biztosíthatom, hogy legalább is miniszteri tárcának kellene lennie annak, ami érdeklődését felkelthetné.

Annak, hogy én egész ösmeretlenül magának firkálok, a tárcája az oka. (Ha netán egyszermind anyagi javakban dúsuló dzsentil-

is nagy érdeke, de legszorgosabb feladata az anyaföld magyarságának.

Hosszabban fejtegeti a székelyek történeti multját és elmondja, mily szerény, törekvő, ügyes és szorgalmas a székely, a kiknek régebben hatalmasan fellendült iparuk és kereskedésük volt, a mely dominálta a balkán államokat. Az utóbbi időben azonban szerencsétlen politika következtében mindinkább elszegényedett a székely és különösen az uzsora és ennek következtében a birtokvesztések tették tönkre a székelyeket. Beszél ezután a székely arányosításról, a mely a legfélelmeesebben sújtotta a kisbirtokosokat. A közösi közvagyon is fenyegetve van ma és ha ez megtörténik, az arányosítás útján, akkor még tömegesebb lesz a kivándorlás Erdélyből. Meg kell menteni a székelyeket a végpusztulástól minden áron, de elsősorban jó gazdasági politika által. Hagyják meg a székelyeknek, a mi az övék. A kormánynak kötelessége a székely népet megmenteni, mert bivebb emberei nincsenek a nemzetnek, mint a székelyek. Az indemnitit nem fogadja el. (Helyeslés a szélbalon.)

(A paktum.)

Toth János: Első sorban Rakovszky István ama multkori vádjával foglalkozik, hogy a függetlenségi párt hibája az, hogy az önálló vámterület felállítására expressis verbis nincsen benne a paktumban. Ez a vád azt jelenti, hogy a függetlenségi párt nem hiven teljesítette kötelességét és delegáltjai nem iparkodtak beváltani a párt programját. Ez nemcsak hiba lett volna, hanem olyan bün, amelynek tudatában nem állhatnának többé nyíltan a nemzet színe elé. (Tetszés a szélbalon.) De hát Istennek nincsen így, mert ő megtevéte kötelességüket és Rakovszky, úgy látszik, elfelejtette a paktumtárgyalások részleteit. A szónok tagja volt a paktumtárgyalóknak, sőt jegyzőkönyvvezetője is és így minden részletéről tudomása van. (Tetszés a szélbalon.)

Felkiáltások: Jobban tudhat mindent, mint Rakovszky!

Toth János: A függetlenségi párt delegáltjai fenntartották pártprogrammjuknak minden pontját, azokat elhomályosítani nem engedték és csupán a rendkívüli parlamenti eszközök mellőzését fogadták el feltételül. A paktumban pedig benne van az önálló vámterület tényleges felállításának kötelezettsége is. (Tetszés a szélbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök tagadólag int.

Toth János azt vitatja, hogy az összes függetlenségi delegáltak követelték az önálló vámterület felállítását, de a kényszerűségnek engedve, beleegyeztek abba, hogy azt három évvel későbbre halasztják. Beleegyeztek ebbe azért, mert a belpolitika lényeges megváltoztatását remélték és mert abban a meggyőződésben voltak, hogy minden pártnak kötelessége

mén, kérem, ne tessék a szavaimat félre-magyarázni!

Ebben a tárcában világosan rámutatott arra, hogy a mit én sokszor kétségbeesve, de hasztalan kutattam: azok a jól megszövegt és elágaztatott pletykák hol és hogyan születnek.

Ön azóta nagyon imponál nekem s én úgy képelem, hogy kiváló szellemi tulajdonai által, valami „kimagasló nagy ember“ lehet s én mégis azt óhajtánám, (de ne nevéssen ki ezért az óhajtásért!) hogy lenne olyan picike, mint például az én szt.-Antal szobrocskán, hogy önt méltó keretbe, aranyba foglalva mindig, mint egy talizmánt, magammal hordozhatnám s megmutathatnám mindenkinek a legbőleesebb férfiut, a ki felfedezte a pletykák forrását, a rettenetes öldöklő szerszámnak: „a mondják“-nak eredetét, amivel annyi sok önzéretes embert az öngyilkosságba, vagy buskormorsóba üldöztek.

Az ön barátja is főbe akarja magát löni, mert „a világ“ miatt nem egyesülhet szíve választottjával. A szerencsés végzet az oldala mellé vezérli önt s miután meghallgatta panaszeit, karonfogja őt és elvezeti egy ház elé, a hol a kapuban csaknem összeütköznek egy óriás krokambus tortát cipelő cukrásziaszal. A folyosóra kihallatszik a zongoraszó. Semmi kétség, ez egy zsur, ahol unatkoznak.

Onök átsétálnak néhány szobán, a hol tea illata kavarg a levegőben és a repülő asztal-

a politikai és társadalmi közélet szanalását előidézni. (Elénk helyeslés.)

(A gazdasági kérdések.)

Tóth János: E mellett feltétlenül követelék, hogy az előnyösebb autonóm vámtarifát 1902. december 31 én életbe léptessék. Abban a meggyőződésben voltak, hogy 1903 ban lejárvan a külföldi szerződések, minthogy azok közül több nem felel meg Magyarország gazdasági érdekének e szerződések felmondtnak. de mindez nem történt meg.

Pichler Győző: A Bánffy-Badeni egyezményben benne van! Meg kell nézni!

Szell Kálmán miniszterelnök: Majd felelek reá. Nagy tévedésben van.

Tóth János: Az egész paktum jóbiszeműsége alapult és az vezérelte őket, hogy minden faktor az ország érdekeit tekintti elsősorban. A kormány mégis mindent másként magyaráz. Holott nem ez áll az ország érdekében. (Ugy van! — a szélbalon.)

A kormány nem akarja meghallani az ország legforróbb kívánságait a gazdasági önállóság megteremtése tárgyában. Holott ez az élni akarás kétségbeejtő jajsza és gazdasági önállóság nélkül lassanként eipusztul az ország. (Tetszés a szélbalon.) Hivatkozik a paktumbeli bizottság összes tagjaira, emlékezzetek vissza az 1867. XII. t. c. értelmezésének tárgyalására. Megállapították akkor, hogy Daak politikájának szelleme is az volt, hogy Magyarország gazdaságilag is önálló organizmus, a melynek jogában van mihelyt alkotmányos tárgyalás. Auszriával többé nem lehetséges, a maga határozata és akaratával felállítani az önálló vámtarületet és megteremteni a teljes gazdasági önállóságot. Alliasait a paktumjegyzőkönyvek felolvasásával bizonyíthatja.

(Szemrehányás a kormánynak.)

Tóth János végül rátér Fejérvary miniszter legutóbbi kijelentéseire és azt mondja, hogy Fejérvary végre levetette az alkotmányos álarcot. De meg fogják védeni ellenében az alkotmányt és a parlament szuverenitását.

Szemére veti a kormánynak, hogy a Kossuth-ünnepen nem vett részt. Elmondja a szellemidéző inas történetét. Az inas segítségü hívta a szellemet vízfordásra, de végre annyit hordott, hogy haragjában kettévágta és ekkor két szellem hordta a vizet szakadatlanul, míg a viz a házat elárasztotta. A kormányelnök is kettévágta Kossuth Lajos szellemét, az összeférhetlenségi magyarázatai, de ez a két szellem együtt hordja majd a nemzet szívébe az alkotmányosság joga s a hazaszeretet iránti érzelmeiket és előpíri a mai kormányrendszert. Nem fogadja el az indemnítit. (Eljenzés a szélbalon.)

Elnök hétfőre a vita folytatását tüzi ki.

kákon iztelen szandwich izetlenkedik; végül meghuzódnak az egyik szobaablak fülkéjében s ön megmutatja a függöny mögül ámuló barátjának, a mint a panorámában szokás „a világot” a mely itél eleven és holtak felett, a „közvéleményt”, mely itt gyárilag készült s a sok kivégzett embert, a kiket ez a legfőbb itélőszék irgalmatlanul halálraítélt.

Mintha a frissen párolgó kávé illatába hullaszag vegyülne.

Mert ez a „nagy világ” nem egyéb, mint uzsonnára egybegyűlő öt hat fogatlan, ráncos képű öreg asszony, a kiknek legdelitakabb csemegéje a porrá zuzott asszony-becsület. Ezzel fűszerezik a kávéjukat.

Igaza van önnek, kedves Andronikus barátom, innét ebből a boszorkánykonyhából, a hol Makbeth boszorkányának módjára kotyvasztják össze a mérges lórét, innét szervirozzák mindenkinek hol morkás, hol merítő kanállal a gyilkos mérget. Ebből a forrásból árad szét a „chronik skandal” ezerfelé szétágazó csatornáin át az a senkit nem kimélt, utalatos mocsok: a mende-monda, mely utjában mindig erősödővén, sokszor mint egy romboló ár csap össze azoknak a gyanutlan boidogtalanoknak a feje fölött, kik nem is sejtik, mily veszedelem fenyegeti őket, nem is védekezhetnek.

De semmiképen se védekezhetnének. A sziszegő rágalmakkal szemben tehetetlen mindenki.

(Az interpellációk.)

Szünet után következtek az interpellációk. **Rátkey László** a biztosítéki okiratok bélyegkötelezettsége tárgyában interpellálja a pénzügyminisztert.

Szederkényi Nándor a munkásnyugdíjak államosítása tárgyában nyújt be interpellációt a földmívelési és kereskedelemügyi minisztereknek.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter válaszában igéri, hogy külön rendeletet bocsát ki az iránt, hogy a munkáspénztárba minél szélesebb rétegben belépessenek a munkások.

A választ tudomásul vettek s ezzel az ülés véget ért.

A nagyszalontai választás. Nagyváradról táviratozzák, hogy a biharmegyei központi választmány a nagyszalontai képviselőválasztás napját december 14-ére tűzte ki és választási elnökül **Márton Istvánt** küldte ki.

Visszavont petíció. Déváról sürgönyzik, hogy a **Thoroczkay** gróf dévai mandátuma ellen beadott petíciót a kérvényezők ma visszavonták.

Egyről-másról.

(A tél biztos jele. — Ahol nem járnak emberek.

— Nyomor és mulatság. — Lelemény a szegénységben. — Ünnepek, premiérek. — Viszsa a szinpadra. — Hölgyek a parlamentben.

— Egy érdekes kelemény.)

Irta: **Lux Terka.**

Budapest, november 29.

Most már csakugyan tél van. Nem azért, mert leesett az első hó, amióta az időjárás kicserélte a maga szerepeit és a tél nyári allűröket vett fel, a nyár meg télieket, a hó is elvesztette a télhez való egyedüli és kizárólagos családi jogát. Oh nem, más ok miatt dokumentálom olyan erősen, hogy csakugyan tél van. Bessedzkázták a kálvintéri-kutat . . .

Most már aztán igazán elhiszem jogosultságát mindama kellékeknek és elővigyázatnak, amelyek a télhez tartoznak és nagyon komolyan veszem először is egy szép asszony ismerősöm figyelmeztetését, kivel valamelyik nap a Bécsi-utcán találkozá utánam kiáltott:

— Ha az Erzsébettérre megy, kerülje ki a kert oldalát!

Hamarosan nem tudtam, hogy mi okból s ijedten arra gondoltam: Jézus, talán a farka.

Boldog az, aki egyszerű kicsiny világában a jól teljesített kötelesség boldog tudatában felülemelkedik a kicsinyes gondolkozási emberek véleményen.

Jean Paul a következőket mondta: Ha nagy lesújtó fájdalmakban a közelben vigaszt nem találhatsz, úgy keressd azt magasban, mindig magasabban. A paradicsommadár a fergeleg elől elmenekül oly magasra, a hol szélcsend van.

De úgy látom, levelem pajzán hangja nagyon komolyra válik s én azt akarom, hogy ön úgy gondoljon reám, mint egy vidám, kacagó asszonyra, a kinek legfőbb jellemvonása a derült kedély, az őszinteség és a szokimondás.

Pedig ez a két utóbbi tulajdonság sehogyszem illik a mai század sima szemfényvesztő keretébe.

Fájdalom, manapság az alkalmazkodás szolgálékü korszakát éljük, a mikor senki sem meri véleményét nyíltan komondani, nehogy összeütközésbe jöjjön valakivel.

Már látom, hogy a régi hangot nem találem s ha eddig felőlem formáit esetleges jó véleményét nem akarom veszélyeztetni, legokosabban teszem, ha bucsuzom öntől s arra kérem: irjon ismét mielőbb egy akkoz anekem tet-szőhöz hasonló elmés tárcacikket.

Az ismétlítésig!

sok már egészen idáig bejöttek! De a szép asszony hamarosan megnyugtattott.

— Tudja, a verebek miatt — mosolygott.

Hja, a verebek miatt! Szegény kis proletárjai a nagyvárosi télnak, hogy félnek tőletek az elegáns asszonyok, a „városi-bundás” urak, de még ez mind semmi. Hogy félnek tőletek azok a kereskedők, akiknek üzletük szemközti van a kerttel! Egy erzsébettéri butorkereskedőt hallottam egyszer panaszkodni, hogy iszonyu kárt okoznak néki a verebek, mert a kert oldalán nem járnak emberek s így az emeleten levő üzletből a ház alatt elmenő közönség semmit se lát.

— Inkább lenne akármilyen szemtelen konkurrens a másik oldalon, mint azok a nyomorult verebek! — mondta dühösen a kereskedő.

Tehát miután a kálvintéri kutat bessedzkázták, ne járjunk az Erzsébettéren a kioszk oldalán, de annál több fűtőanyagról gondoskodjunk, minél több színházi bluzt csináltassunk életmegvetéssel járjunk el minden olyan mulatságra, amely a szegénység szent érdekében történik. Csak rajta, emésszünk meg mindent; Selyembált kartonbált, hangversenyt, matinét, kiállítás, műkedvelő-előadást, mindent, mert sok a szegény ember és nagy a nyomor.

Hisz talán olvasták önök azt az öngyilkossági kísérletet, kenyérkereset céljából. A szegénység leleményességének krónikájában ilyen még nem történt. Ez jobban megrázza az érző ember idegét, mint a nagy világszenzációk. Mi ehez a **Krupp** halála, aki a legkritikusabb időben tűnik el az élet súlyesztőjében és egy császár halad a koporsója után? mi ehez a **Humbertné** keresésére alakult konzorcium, aki százezer frankkal egy kutató expedíciót szervez? Mindez megkapja az ember érdeklődését, de a kenyérkeresetből üzött öngyilkossági kísérlet a lelkét döbbsenti meg. Gyerekek, akik szülői parancsra a robogó vonat sinjai elé fekszenek arra számítva, hogy a mozdonyvezető idejekerán észreveszi őket s a jószívű utazó közönség megtölti a zsebecskéjükét summás fájdalom díjjal.

Zseniális leleményesség és kitudja, micsoda szenzációkat várhatunk a kegyetlen és kinosan hidegnek ígérkező tél folyamán? De nem kell kétségbeesnünk a gyors és kemény tél jöttén, amíg szép asszonyok lesznek, akik szeretnek mulatni, a szépségüket csillogtatni, addig a szegénynek mindig fog egy darab kenyér jutni.

Az ünnepélyek, premiérek, hangversenyekben pedig valóságos tobzódás van már is. Az egyik alig történik meg, jön a másik, nagy értékűek nincsenek közöttük, de a kisebbek is elérik céljukat, mulattatják az embert pár órán keresztül, összehozza ismerősökkel s ami földolog, pár órára minden ilyen társas összejövetelen, feledik az emberek kis időre a bajjaikat.

Most a Nemzeti Színházban lesz érdekes fellépés: a **Semló Emmáé**. Ez a zseniális fiatal asszony, amióta a boldog asszony-életét éli, nem játszott. De ugylátszik, hogy a művészvér nem igen nyugszik meg a bölcső mellett sem s míg a fiatal mama a bébi rekl eskéjét himezi, talán nem kizárólag a bébi szemecskéje ragyog előtte, hanem az elhagyott művészetnek, az első szerelemnek bűvös-bajos képe is felragyog a fiatal mama lelke előtt. Mindenestre érdekes előadás lesz ez és a jó, hálás nagyvárosi közönség ugyancsak fog örvendezni egykori kedvence viszontlátásának. Mert furcsa az, hogy a tömeg mindig őszintébb s egyuttal kiméletlenebb is, mint az egyes személy. Olyan ez, mint a víz, csöppenként erőtlén, még egy tollpíhét se képes megfogni és ha a csöppek összeolvadnak, házakat visz a hátán . . .

Miután a társaság tizparancsolata közé tartozik: mindent látni ami új, az új parlament márványfalát is sok szép női szem tekintete melegíti naponta. Elegáns paletokban jönnek, világos bluzokkal, mert hisz itt is gukerozzák őket és mesés kalapokban. Itt nem kell letenni a kalapot és bár titok, de azért tudvalevő, hogy egy szép kalapban a kevésbé csinos arc is csinosabb, mint kalap nélkül. És a nők mindent tudnak. Mindent, ami a külsejük előnyét emeli s azt is tudják, hogy politika, jog, művészet és minden a világon becsukhatja a boltját, ha ők nincsenek ott.

Es végül hadd szolgáljak egy kis kaviárral. Egy fehérnemű üzletben, nem mondhatom meg melyikben, mesés kelengyét láttam és kétpecsétes titok alatt megmondták, hogy ki nek készült. „Hétpecsétes titokról“ lévén szó, természetesen muszáj hallgatnom, de annyit azért elárulok fejvesztés mellett is, hogy a kelengye egy nagyon szép, nagyon előkelő és nagyon gazdag fiatal leány s ez az arany-madárka pedig egy nagyon csinos, nagyon tehetséges és nagyon divatos művésznék a menyasszonya. Többet nem mondhatok egy zsák aranyért se. Talán jövőre...

Hirek a válságról.

(Széll és Fejérváry Bécsben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 29.

Fejérváry Géza, báró honvédelmi miniszternek az „előzékenységről“ szóló nyilatkozata, mely az ellenzék felfogása szerint a parlament szuverenitását érintette, a képviselőház folyosóján a legkülönfélebb kombinálásra csábítja a honatyákat. Az este megjelent budapesti ellenzéki újságok komoly formában közlik, hogy a kormányválság most már kikerülhetlen, mert Széll és Fejérváry, nemkülönben Apponyi és Fejérváry a legélesebb ellentétbe kerültek. Hasábokon keresztül tárgyalják a válság híreit s zavaros értesítéseket tesznek közzé az összegabolyodott helyzetről.

E hírek valóságát ma még nem lehet ellenőrizni, abban azonban megegyeznek a híresztelések, hogy nyílt kormányválságról ez idő szerint szó sincs ugyan, de a helyzet mégis rendkívül komoly.

Egyik bécsi távirat azt jelenti, hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert ma a király hosszabb kihallgatáson fogadta, Széll Kálmán miniszterelnököt pedig holnapra Bécsbe várják.

Távirati értesüléseink a következők:

Fejérváry a királynál.

Egyik budapesti estilap — mint tudósítónk táviratozza — feltűnő betűkkel közli mai számában a következő bécsi sürgönyt:

A király ma délelőtt újból fogadta Fejérváry báró honvédelmi minisztert. A miniszter szóval bejelentett lemondását írásban is megerősítette. Ő felsége nem nyilatkozott. Azt hiszik, hogy a válság kiterjed az egész kabinetre.

Erre a sürgönyre tudósítónk az alábbiakat jegyzi meg:

Fejérváry Géza báró nem mondott le és tisztára nevetséges az a híresztelés, hogy felment Bécsbe lemondani. Fejérváry báró rezortminiszter és nem adhatja be lemondását a királynak, hanem csakis a miniszterelnök kezéhez adhatja be lemondását. A király el sem fogad tőle semmiféle lemondó-levelet és bár-

mennyire is szeresse Fejérváryt, az ő kedvéért nem fogja megsérteni az alkotmányosságnak ezt az elemi rendelkezését.

Egy bécsi táviratunk különben azt jelenti, hogy a király még nem is fogadta a honvédelmi minisztert. Fejérváry fogadtatása holnap délelőtt lesz.

Bécsi hang a válságról.

A *Neue Freie Presse* holnap Aradra érkező száma, mint Bécsből táviratozzák, a következő cikkben foglalkozik a válságról:

Fejérváry báró honvédelmi miniszter bécsi utjának egyedüli célja az, hogy az uralkodót informálja a két katonai javaslat további sorsáról és hogy a többi katonai ügyekben az uralkodóval megállapodásra jusson. A krízis hírek terjesztői azonban csak tegnap tudták az ut igazi célját.

Alig egy fél éve, hogy Fejérváry báró tényleg középpontja volt egy részleges miniszterválságnak és mindenki emlékezhetik arra a formában és tartalomban is rendkívüli módra, a melylyel a krízist kikerülték, amennyiben az uralkodó külön névjegyben hagyta meg vitéz tábornokának, hogy helyén megmaradjon. Aki a honvédelmi miniszterről feltételezi, hogy ép ebben a pillanatban, mikor két igen fontos katonai javaslatról van szó, otthagya miniszteri székét, az rosszul ismeri ezt a mint politikus és katona is egyaránt kitűnő embert és legfelsőbb hadurának hű szolgáját, annak nincs is fogalma Fejérváry személyiségének súlyáról, mely ép most esik nehezen a mérlegre.

A honvédelmi miniszter lemondását avval akarták megindokolni, hogy közte és a képviselőház elnöke között „konfliktus“ tört ki. Az a szakadék, mely Fejérváry bárót évtizedek óta elválasztja Apponyi gróftól, mély és soha át nem hidalható. Ezt a szóban forgó személyiségek egyike sem tagadja. Azon nem segített a fuzió sem, mert ehhez mind a két személy sokkal őszintébb és becsületesebb. Ámde a miniszterelnök tapintatának sokszor és ezuttal is sikerült az ellentéteket nyugvó állapotban megtartani, mint a hogy a két méltóság és mindent megtett, hogy lehetővé tegye a politikai ügyek sima elintézését.

Tudvalevő dolog, hogy az állítólagos konfliktus Fejérváry báró egy kijelentése miatt tört ki. A miniszter kijelentette, hogy csupa „előzékenységből“ függesztette fel a Nessi el ten folytatott becsületbeli eljárását. Ez a kijelentés nem volt az ellenzék szája ize szerint és csak akkor, mikor az ellenzék lármázni kezdett, tette meg Apponyi gróf elnöki minőségében a kijelentést, hogy minden hatóság tartozik meghajolni a képviselőház szuverenitása előtt. Az elnök ezen szuverenitás alatt bizonyára csak a Ház prerogatíváinak és előjogainak az adott esetre való alkalmazást értette, mert általánosságban érve, kijelentése a magyar közjog szempontjából ép olyan megtámadható, mint a Fejérváry báróé. A magyar közjog nem ismeri a képviselőház szuverenitását, csak egy szuverenitást ismer és az a koronáé.

A miniszterelnök, mikor a két kijelentést kimagyarázta, azt a kérést terjesztette a Ház elé, hogy ne élesítsék ki a meg nem levő ellentéteket, mely kérésnek a parlament legnagyobb többsége eleget is tett. De nem azok, kiknek szemében szálla a Fejérváry minisztersége. Egyesek ezeket lehet a válsághírek okozói gyanánt megnevezni, de ugyanilyen jogosultsággal lehetne állítani azt is, hogy a képviselőház elnöki székében állott elő válság, mert nyílt titok hogy Apponyi gróf exponált állásában kényelmetlenül érzi magát. Persze az egyik is csak olyan igaz, mint a másik. Fejérváryt és Appo-

nyit kötelességtudása tartja vissza nehéz állásában.

Hangulatok a Házban.

„A válság jelenségei a Házban“ cím alatt a *Magyar Estilap* mai kiadása a következőket írja:

Széll Kálmán miniszterelnök már korán reggel megjelent a Házban. Feltűnő nyájasan barátkozott minden képviselővel, a ki csak szembe jött vele s csakhamar a függetlenségi párt néhány jelenlevő tagjai közé vegyült. A folyosón különösen élénken tárgyalt Barta Odónnal és Komjáthy-val. Majd tanácskozott egy ideig Tallián Bélával, a ki ma Apponyi helyett elnökölt. Az ülésterembe csak rövid időre ment be Széll Kálmán. Lukács László pénzügyminiszterrel váltott egy pár szót s aztán megint a folyosón tűnt fel majd itt, majd ott. Sok beszédnek az az eredménye, hogy a mai napot egész csöndben engedik lepergeni az ülésremben és nem csinálnak semmi zavart.

Különösen hosszasan tárgyalt Széll Kálmán Darányi miniszterrel és egyes volt pártbeli képviselőkkel. Más oldalon meg Apponyi Albert állott a tárgyalások központjában. Volt párthívei közül sokan keresték föl a házelnököt szobájában.

A volt nemzeti párt magatartása egyáltalán a legérdekesebb. Konstatálják megdönthetetlenül, hogy báró Fejérváry Géza és gróf Apponyi Albert között csakugyan áthidalhatatlan ür tátong. Minden befolyásukat annak az érdekében vetik latba, hogy Apponyi álláspontja maradjon a győztes. Ők úgy hiszik, hogy Széll Kálmán is inkább hajlik az Apponyi álláspontja felé, már csak azért is, mert ez a népszerűbb. De minden attól függ, hogy Fejérváry ma mit fog végezni Bécsben? Ezért várják már a mai naptól a megoldást.

A kiknek itt a házbán a politikai jósló-képességét el kell ismerni, úgy gondolják, hogy Széll Kálmán ezuttal nem lesz kénytelen lemondani, sőt inkább azt hiszik hogy Fejérváry fogja levonni magára nézve a konzekvenciákat, mert Széll Kálmánnak nagy erőssége van abban, hogy befejezetlen a kiegyezés ügye és sok más fontos ügy, Fejérvárytól pedig most már a volt nemzeti párt is mindképen szabadulni akar.

A közeli napok, de talán már a mai este is így nagyon érdekes meglepetéseket hozhat.

Széll Kálmán Bécsben.

A „Magyar Távirati Iroda“ jelenti: Széll Kálmán miniszterelnök ma Bécsbe utazott. A király holnap fogadja a miniszterelnököt, ki azután ismét visszautazik Budapestre.

Félhivatalos jelentések szerint a miniszterelnök bécsi útja csak esetlegesen esik össze Fejérváry báró bécsi útjával. Széll Kálmán nagymérvű parlamenti elfoglaltsága miatt régebbi idő óta nem juthatott ahhoz, hogy a király előtt megjelenjen. A holnapi vasárnapot akarja tehát felhasználni arra, hogy az uralkodó előtt kihallgatást kérjen s neki a folyó ügyekről, valamint a parlament működéséről jelentést tegyen.

Azok a kombinációk, melyek arról szólnak, hogy a miniszterelnök és a honvédelmi miniszter közt nézeteltérés, vagy ellentét van, nem felel meg a valóságnak. Széll-Fejérváry affér egyáltalán nem létezik, ennek híre csak a fantáziában született meg.

Egy képviselő a válságról.

Egy fővárosi újságíró előtt a szabadelvű párt egyik tagja ma a következőképp nyilatkozott a helyzetről.

Apponyi Albert gróf kitűnő elnök volna a Johannita-rend nagymesteri székén; de igen

rossz a képviselőházban. Elnökségeknek hosszú ideje van már s a nemes gróf még maig sem tudja a házszabályokat. Így megessett rajta, hogy egy zivataros ülésen így szólt:

— Bonne van a házszabályokban, de magam sem tudom, hogy hol — és neki pirult arccal keresgélte a házszabályok paragrafusai közt. Aztán meg, őszintén megvallva, nem kezeli pártatlanul az elnökséget: ha elragadja a vita, ő rajta magán is kitör a volt ellenzéki ember s ilyenkor követi el a botlást.

Első botlása a Nessi-ügy kezdetén volt, a mikor a kolozsvári tüntető képviselő védelmet kért a katonai becsületügyi választmány kikérése ellen.

Apponyi ekkor kijelentette, hogy a képviselőház átír a becsületügyi választmány elnökéhez, az eljárás felfüggesztése iránt. Nessit pedig biztatta, hogy a válasz megérkeztéig semmiféle hatóság előtt ne jelenjék meg. Ekkor mondta *Fejérváry* a Ház folyosóján:

— Apponyi a legnagyobb sértésnek tette ki a Házat ezzel az enunciációval. A katonaság parancsot csak főlebbvalótól fogad el. Így rendeli a törvény. Mit csinál a Ház, ha az átiratra választ se kap, vagy udvarias választ kap, hogy az átirat rossz helyre címezett?

Ekkor ajánlkozott *Fejérváry* közbenjárónak s ekkor cserélte ki Apponyi első nyilatkozatát egy másodikkal, mondván, hogy a honvédelmi minisztert kéri fel a Ház a közbenjárásra a becsületügyi választmány eljárásának felfüggesztésére.

A honvédelmi miniszter rendelkezésére a becsületügyi eljárási felfüggesztették. De ez a felfüggesztés nagy visszatetszést keltett a katonaság körében. Maga *Lobkowitz* herceg a katonai fegyelem súlyos megsértésének hirdette *Fejérváry* báró beleavatkozását a becsületügyi eljárás megakasztásába, amelyet nem akaszthat meg maga a legfőbb hadur: a király sem. A becsületügyi eljárás megindítása autonóm joga a tisztválasztmánynak. A tisztikar nyilatkozik, hogy érdemesnek tart-e valakit a kardbajtra, az illető kinevezése előtt; ez dönt arról, ha valaki méltatlannak mutatkozott a kardbajtra kinevezés után. Nem lefokozásról dönt a tisztikar; lefokozni valakit csak hadbírósi ítélettel lehet.

De nem erről van most szó. Hanem arról, hogy a budapesti hadtestparancsnok neheztelő nyilatkozatán kívül, engedékenységgel vádolta *Fejérváryt* *Jekelfalussy* tábornok is, kit miniszter-jelöltnek designáltak. Aztán jött a bécsi üzenet a közös hadügyminiszteriumból, mely egyben izenete volt *Ferencc* *Ferdinánd* főhercegnek is, hogy találjon módot a miniszter eljárása enyhítésére.

TÁVIRATOK.

Angol-francia megegyezés.

London, november 29. A „Manchester Guardian” szerint az angol és francia kormány között az összes vitás kérdésekre nézve megegyezés jött létre és az az oka annak, hogy *Pelletan* miniszter a francia hajóhad effekció létszámát leszállította. Az egyezmény szerint Anglia szabad kezét enged Franciaországnak Marokkóban, viszont Franciaország lemond Uj Fundlandra és az Uj-Hbridákra támasztott igényeiről és elismeri az angol protektorátust Egyiptom felett.

Forradalom Dél-Amerikában.

New York, november 29. Carracasból jelenti egy távirat, hogy a Kolumbiából benyomult felkelőket több vereség után e hó 25 én kényszerítették, hogy visszavonuljanak Kolumbiába,

sok foglyot és löszert hagyva a venezuelaiak kezében.

A barcelonai diákszavargások.

Barcelona, november 29. Ma megint diákszavargások voltak. A közbelépő csendőrséget a diákok kövekkel dobálták meg, mire a csendőrök benyomultak az egyetem épületébe és több diákot letartóztattak. A rektor újabb utasítások leérkeztéig felfüggesztette az előadásokat és táviratot intézett a közoktatásügyi miniszterhez, a melyben tiltakozik az egyetem katonai megszállása ellen. A közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy eltökélt szándéka a barcelonai egyetemet bezárni, ha a diákszavargások tovább tartanak.

A battonyai képviselő és az önálló vámterület.

(Levél a választókhöz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

Megirtuk a multkor, hogy a battonyai választókerülethez tartozó Mező-Kovácsháza község képviselőválasztói értekezletet tartottak az önálló vámterület ügyében. Ez az értekezlet elhatározta, hogy a battonyai kerület szabadelvűpárti országgyűlési képviselőjéhez: *Babó* Lajoshoz küldöttséget meneszt, megkérdezendő, hogy milyen álláspontot foglal el, illetőleg hajlandó-e a programbeszédében kifejtett ígéretéhez képest az önálló vámterület létesítése érdekében küzdeni.

A küldöttség Battonyán kereste föl *Babó* Lajost, és *Sármezey* Antalt, a deputáció vezetője kérte meg a képviselőt nyílt és őszinte nyilatkozata megtételére. *Babó* Lajos nyilatkozatának megtétele előtt nyolc napi halasztást kért a küldöttségtől. Ma aztán a következő levélben tudatta elhatározását *Sármezey* Antallal:

Midőn f. hó 18-án egy küldöttség élén a t. polgártárs engem Battonyán felkeresni és mint a kerület képviselőjét arra kérni szíves volt, hogy a mult évi általános képviselőválasztás alkalmából elmondott programbeszédemhez képest a kerületben az önálló külön vámterület érdekében mozgalmat indítsak és annak élére álljak, szóval megadott válaszomban többek közt hangsúlyoztam, hogy a külön vámterület feltétlen hívéül magam *nem vallottam* és a választás alkalmával a kérdésre nézve ezeket mondtam: „Kétségtelen dolog t. választópolgárok, hogy ezen ügyeknek az ország gazdasági érdekei feltétlen megóvása mellett rendezése a jövő országgyűlés legfontosabb feladatát fogja képezni s miután ezek az ügyek a kiegyezési törvény értelmében is, melynek alapján a szabadelvűpárt és kormány áll, Ausztriával közös ügyet nem képeznek s tulajdonképpen nem is politikai, hanem gazdaság kérdések: az esetben, ha a vámszövetség az ország előnyére meg nem lenne köthető, vagy az osztrák törvényhozó ismét képtelen lenne azok tárgyalására, a külön önálló vámterület felállításának szüksége fog előállni

Ami a küldöttségnek adott szóbeli válaszában azon részét illeti, hogyha kellő tájékozás és a szóban levő gazdasági kiegyezési kormány javaslatok beterjesztése után arról győződnék meg, hogy azok hazánk érdekeit ki nem elégítik, magam is a külön vámterület hívéül köze szegődnék s az önök által megindítani kívánt mozgalomhoz csatlakoznék; arról értesitem a t. polgártársaimat, hogy ez ügyben beterjesztendő törvényjavaslatok még egyáltalán nem ismeretesek és beterjesztve nincsenek és így programbeszédemben tett kijelentéseimnek megfelelőleg a megindítani szándékolt mozgalomhoz ez idő szerint nem csatlakozhatom.

Minden körülmények közt egyéni és politikai függetlenségemet fentartva, azt fogom tenni, mit meggyőződésem szerint hazánk érdekében: javára tenni lelkiismereti kötelességem. Ígéretemhez képest ezen értesítést megküldve, kérem azt tudomásul venni és az érdekeltekkel közölni.

A jövő év esküdtői.

(A névsor összeállításán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

A jövő évre való érvénynyel most állították össze az aradi törvényszéken az esküdtek főlatstromát, melyből az egyes ciklusok alkalmával az esküdteket kisorsolják.

A főlatstromot összeállító bizottságban *Ot-rubay* Károly kir. törvényszéki elnök, *Dániel* Lajos törvényszéki bíró és *Seress* Barna törvényszéki jegyző a bíróságot, *Avarffy* Ferenc, *Deutsch* Bernát és dr. *Rosenberg* Miksa városi törvényhatósági tagok pedig a hatóságot képviselték. A bizottság 360 esküdet jelölt ki a jövő évre s ezekből 270-et a rendes, 90-et a helyettes esküdtek közé sorozott. Az esküdtek névsora ez:

Rendes esküdtek:

Aliman Tibor, Avarffy Ferenc, Avarffy Géza, Balia Frigyes, Balog Dávid, Bánffy Sándor, Bar-na Kálmán, Barthl Ernő, Barthl János, Bechnitz Abor, Beck Adolf, Beck József, Berec István, Bellák Mór, Berger Albert, Berger József, Berta Béla, Bickel József, Blum György, dr. Bogdán Virgil, báró Bohus István, Bokor Alajos, Borbás Lajos, Braun Mór, Braun N. Antal.
Ifj. Czeiler István, Cukor László, Csatlós Ignác, Dániel Dezső, Derestye Gyula, Domán Sándor, Domonkos Gyula, Donn Konstantin, Drössel Ferenc, Dürr Kocsárd.
Eberlein József, Eiser Sándor, Ekes Imre, Erdélyi Vilmos, Ernszt József.
Farkas Abraham, Farkas Aron, dr. Fényes Kálmán, ifj. Ferdinándi Demeter, Fischer Károly, Fischer József, Fischer Nándor, Fischer Samu, Fixek István, Fleischmann József, Fritz József, Fuchs Arnold, Fuchs Ignác.
Gábor András, Garai Sándor, Gasza Károly, Gedeon János, Geller Izidor, Goldschmidt Miska, Guttmann Henrik, Guttman Samu.
Halmai Andor, dr. Halmos Oszkár, Hartmann Samu, Hoffmann Antal, Hoffmann Armin, Hoffmann László, Hoffmann Sándor, Hoffmann Viktor, Honisch L. István, Horváth Imre, Hunyadi József, Hussler Manó, Huzó István.
Illics István, Illics Zsifkó, Irmer Henrik, Iványi Balázs, Iványi Gyula, Jakabfy István, Juhász István, Kakujay Ferenc, Kállay Gyula, Karagyna János, Kell Ignác, Kemény Manó, Kerpel Izsó, Kirie Antal, Klein Gerzson, Klein Samu, Koch Dániel, Koch Mór, Koch Samu, Kotsis Lajos, Kohn József, Kohn Zsigmond, ifj. Kopetkó Károly, Kottila Ferenc, Kovács Ferenc, Krecz Vince, Krammer József, Krizsán János.
Laehne Hugó, Lamert Ferenc, Landauer Samu, Lázár Emil, Leopold Adolf, Leopold Zsigmond, Leszai Sándor, Lilienberg Sándor, ifj. Lóvi Armin, Lócs Rezső, dr. Ludig István, Lukács György.
Maffey Géza, Malczanek Ferenc, dr. Mandi Vilmos, Matyok Pál, Maisztrovich János, Menczer Márton, Metzner Mór, dr. Mittler Izidor, Mittner József, Moskowitz Izidor, dr. Múlek Lajos, Müller Gyula, Müller Károly, Münz Márton, Mustát Miksa.
Nagy István, Nagy Kálmán, Nagy Sándor dr., Nemess Géza, Nemess Zsiga dr., Német János dr., Neubauer Manó, Nyári Vilmos.
Oravetz Miklós.
Paplitzy Antal, Pap Vazul, Pavlovits Szvetozár, Pick Adolf, Pohl Ödön, Politzer Miksa, Pölzl Miksa, Probst Mihály.
Radó Gyula, Radocsányi János, Rácz Sebestyén, Raabburg Sándor, Raucher Adolf, Reinhard Antal, Reiner J. Gyula, Reiniger Samu, Reinitz Mayer, Reisinger Ferenc dr., Regenhöld Bálint, Réthy Viktor, Répássy Pál, Reppman Gyula, Reusz Mór, Reusz Sándor, Révész Mór, Riesz Mátyás, Riesz Samu, Ring Béla dr., Rogneau Ferenc, Rosenberg Arnold, Rosenberg József, Roth Lajos, Rothstein Mór, Roth Lajos, Roemanith Géza, Rozsnyai József dr.
Salgó Béla, Salgó Gusztáv, Sambura János, Schäffer Benó, Schäffer József, Schäffer Rikárd, Scheer János, Scherhag Ernő, Schiffer Mátyás, Schick David, Schlesinger Béla, Schlesinger Farkas, Schneeberger Albert, Schönstein Albert, Schulsinger Herman, Schütz Henrik dr., Schütz Viktor dr., Schwartz Fridolin, Schwartz Zsigmond, Simay István, Sonn Mór, Spádi Károly, Spiegl Lipót, Spitzer Ignác, Steindl Károly, Steiner Ferenc, Steinitzer Ja-

Sterner Vilmos, Steinitzer Félix, Steiner Imre, Stern József, Stern Károly, Stern Mór, Stern Sándor, Stern Vilmos, Stoll Béla, Straidt Ferenc, Striffler József, Sugár József, Sütő István, Szabados Imre, Szabó Agoston, Szalay Károly, Szauer Adolf, Szeberényi Gyula, Szende Tivadar, Szidor János Kálmán, Szűcs F. Vilmos.

Tamasán Liviusz dr., Tarnóczy Zsigmond, Tenner József, Ternay Ernő, Tessits Sándor, Török Jakab.

Uhrin Pál, Ungár Armin.

Varga N. András, Vass Géza, Vass Mátyás, Vasóczy Károly, Vaszits György, Vincze Miklós, Vlacsil József, Voitek Alajos.

Wadovszky Gusztáv, Wagner Antal, Walder Gyula, Wallfisch Armin, Wallinger József, Walter Vilmos, Wanetsek Mátyás, Weicheltz Lipót, Weinberger Ferenc, Weinberger János, Weisz Alajos, Weisz Bernát, Weisz Dávid, Weisz Félix, Weisz Hugó, Weisz Márk, ifj. Weisz Mór, Weisz Sándor, Weisz Simon, Weiszberger Izidor, Werner Károly, Weszely I. Pál, Weszely Károly, Wilhelm Lajos, Winter Adolf, Wittenberger Armin, Wittenberger Izidor, Wolff Mihály dr.

Zádor Bertalan, Zelei Kálmán, Zimmermann József.

Helyettes esküdtek:

Adler Sámuel, Angele Mátyás, Argyelán Jusztin, Barcza Abel, Blaboli Frigyes, Czobai Peter, Czukker Albert, Deutsch Bernát, Erdélyi Imre, Ernyei Gyula, Gábor György, Gantner Lajos, Gaskó Béla, Géhi Károly, Glück Károly Gyöngyösi Rezső, Hacker Lázár, Hammer Vilmos, Hartmann Béla, Helmy Adam, Hendl József, Herc Hermann, Hölczér János, Jalkóczy Alajos, Janka Mihály, Jung Miklós, Kaiser Lipót, Kaltenhuber József, Késmárky István, Klein B. Vilmos, Klein Ignác, Klein József, Kluge Jenő, Kocsi József, Kovács János, Kremer János, Krispin József, Kuntzel Ernő, Lebovits Samu, Magyar Ferenc, Merek Samu, Marx Imre, Mátyás Mihály, Messer Ede, Mihályovits György, Mihályi Agoston, Mogyoróssy József, Neszl János, Nidermayer János, Nyári Béla, Olasz Lajos, Oroszi György, Oszkár Gyula, Oszwald Ferenc, Pankovics János, Papp József, Pollák Arnold, Poppé Sándor, Prokopetz József, Ravasz Imre, Reich Dávid, Reicher Kálmán, Román György, Rothmüller Ferenc, Schmiedt József, Schragner András, Schulman Simon, Schwel Gusztáv, Singer Adolf, Spitzer Jakab, Spitz Lipót, Szalai Kelemen, Szalai Zsigmond, Szarvady István, Szébeni József, Széll József, Szepesi Mihály, Tapolcsányi Kálmán, Tenczer Ferenc, Tentzinger Károly, Torkos István, Weinberger Jenő, Weinmann József, Weisz Parkas.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Kis Kohn, bohózat. Este: Casanova, operette. (Páratlan bérlet.)

Hétfő: A velencei kalmár, dráma. Iványfó Jenő vendégfellépésével. (Páros bérlet.)

Kedd: Harag, vígjáték; Bajazzók, opera. (Páratlan bérlet.)

Szerda: Délután: Himfy dalai, vígjáték. Este: Harag, vígjáték; Bajazzók, opera. (Páros bérlet.)

Csütörtök: A halálos csönd, dráma. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Casanova, operette. (Páros bérlet.)

Sombat: Figaro házassága, vígjáték. (Páratlan bérlet.)

* A színházi előadások kezdete. A város színházi bizottsága ma délután ülést tartott, melynek egyedüli tárgya az a kérvény volt, melyet a színházlátogató közönség egy része nyújtott be a bizottsághoz, a színházi előadások kezdetének megváltoztatása iránt. A kérvény azt kívánja, hogy ezentúl fél 8 órakor kezdődjenek az előadások. A bizottság nem kifogásolta, hogy az előadások fél 8 órakor kezdődhessenek, csupán Varjassy Lajos helyettes polgármester említette meg, hogy vajon a bérlek érdekeit nem sérti-e az új rend? Zilahy Gyula igazgató kijelentette, hogy a sajtó már foglalkozott ezzel az ügyvel, a bérlek eddig semminemű kifogást nem emeltek ellene. — Ezek után határozatba ment, hogy december elsejétől kezdődőleg fél 8 órakor kezdődjék az előadás. Az ülésen Urbán Iván főispán elnöklése alatt jelen voltak: Institoris Kálmán polgármester, Avarffy Ferenc, Kabdebó János

dr., Reicher Károly, Varjassy Lajos, Angel István dr., Zilahy Gyula igazgató, Békés Gyula színházi titkár.

* Zilahiné, mint Pompadour. A mai színházi estnek az volt az érdekessége és az értékesége, hogy Casanovát szerepváltozással adták. A Pompadour márkiné szerepét Parlagi Kornéliától Zilahiné Singhoffer Vilma, a Barbarinát Szilasi Juliskától B. Répásy Gusztá. Marion szerepét Karácsonyi Mariskától Parlagi Kornélia és a Sátán szerepét Békéssytől Polgár Sándor vette át. A szerepváltozás előnyére vált a Casanova előadásának s azt hisszük, hogy ha ennek az operettnak első előadásai is ezekkel a szereplőkkel mentek volna, a darab jelentősebb sikert arat. Ez a megjegyzés természetesen leginkább a főbb szerepekre vonatkozik, amelyek eljátszása befolyással van a darab sorsára. Zilahiné mint Pompadour meglepő szépség volt, s képsnek látszott arra, hogy királyok szívet használja játékszerű. Tudott méltóságteljes lenni, ahol a darab ezt a történelmi hűség kedvéért kívánta s tudott kecses és könnyed lenni ott, ahol a szerepe így kívánta. Az énekszámait frenetikus hatást keltettek, hogyne: mikor a színpadra lépését is tapssal fogadták. Emelte az előadást Bejczy né szép hangja, s több jelenetében Polgár Sándor, mint sátán.

* Színházi hírek. Iványfó Jenő, a budapesti Nemzeti Színház tagja, hétfőn vendégszerepel az aradi színházban. A vendég a „Velencei kalmár”-ban lép föl. Vasárnap délután a „Kis Kohn”-t ismételik meg, a melyben Sarkadi új kuplékat fog énekelni. Erre az előadásra a pénztárnál váltani lehet páholy ülésre szóló jegyeket is. Vasárnap este a „Casanova” megy, új szereposztással.

* A vidéki színházak segítése. Említettük már, hogy a vidéki színházak segélyezésére 100.000 koronát vettek fel a jövő évi költségvetésbe. Ezt az összeget, mint értesülünk, nem a vidéki színházak közt fogják kiosztani, hanem a színházak művészi fejlesztésére fordítják. E célt úgy akarják elérni, hogy a száz ezer koronából jeles hazai és külföldi dalműveket, daljátékokat és színműveket vásárolnak, melyeket aztán ingyen bocsájtanak az összes vidéki színházak rendelkezésére. Ami mégis valamivel jobb a semminél.

* Bérlek figyelmébe. A színház igazgató értesíti a bérlek közönséget, hogy a bérlet második részlete december 1-én válik esedékessé és kéri az illetőket, hogy a bérlet részletet a pénztárnál befizetni sziveskedjenek.

* Karmester és színház igazgató. A szegedi színház társulat fiemei vendégszereplése idején történt, hogy a tavaly Aradon működött Dientzl Oszkár karmesternek egy este nyílt színen zongorán kellett kísérni Székely Irén énekét. A karmester a felvonás előtt kijelentette, hogy csak akkor járhat, ha Janovics Jenő igazgató aláír egy nyilatkozatot, a mely a legnagyobb elismeréssel emlékezik meg Dientzl érdemeiről és egyúttal minden premiére vezényletét ő reá és nem a második karmesterre, Balogh Lászlóra bizza. Az igazgató kényszerhelyzetében aláírta a nyilatkozatot, de másnap azonnal elbocsátotta a karmestert. A Fenice színházban annak idején kulisza-szenzációsámba ment az affár, a melybe a színházi törvényszék nem akart beleavatkozni. Most került az ügy Dientzl Oszkár panasza folytán az országos színház-egyesület fejelemi tanácsa elé, amely hölcs ítéletet hozott: megbüntette Janovics Jenő igazgatót és Dientzl Oszkár karmestert. Az ügy fellebezés formájában a közgyűlés elé kerül.

* Goldstein Számi jubileuma. Gyöngyi Izó című érdekes bohósága e hét folyamán éri el a kétszázadik előadást. Ennyiszor adták már a főváros és a vidék színpadjain a darabot, melynek Pécsen lesz a jubilaris előadása. Érdekes megemlíteni, hogy a Goldstein Számit Leszkay idejében Aradon huszonegyszer játszották.

* A holnapi hangverseny. Az oly regen várt Grünfeld-Bürger vonós négyes holnap, vasárnap délután 5 órakor lép pódiumra, hogy bemutassák igaz művészetüket, és meghódítsák közönségünket, mint a hogy meghódították a fővárosi, kolozsvári, kassai, miskolci és pozsonyi közönséget. A hangverseny minden egyes száma

egy-egy igazi és nagy művészi tehetséget igényel, mely tulajdonokkal a társaság minden tagja meg van áldva. A hangversenyen, mint koncert énekes a Szoyer Ilonka, operánk kiváló tehetségű és kedvelt tagja lép fel, az érdekes hangverseny műsora a következő:

1. Beethoven-kvartett. Es dur op. 74. (Hárfa kvartett): Grünfeld, Sopronyi, Berkovits, Bürger. 2. Maillard: Aria a Remete csemettyűje című operából. Éneklő Szoyer Ilonka. 3. Cello szóló. Előadja: Bürger a) Schuman: Främerei b) Moszkovszky: Guitare — Tarantella. 4. Glazomor Noveletten: a) Au Espagnole b) Interludium c) Valse, d) Orientale. Grünfeld, Sopronyi, Berkovits, Bürger. 5. Leoncavallo: a) Madárdal a Bajazz-operából. b) Müller Staccato flotta. Éneklő: Szoyer Ilonka.

Jegyek válthatók délután 2 óráig Révész Nándor könyvkereskedésében. (Telefon 265) és délután 4^{1/2} órától a teremben.

* Történelmi segédkönyv. Ingusz I. és fia könyvkereskedő kiadásában megjelent egy kis füzetke e címmel: „Adat-gyűjtemény a magyar történelemhez.” Összeállította Balázs Ferenc. A könyvecske a középiskolák és polgári iskolák tanulóinak segítségére van szánva, különösen az ismétlés és az egész történelmi tananyag gyors áttekintésére. Gyakorlati haszna mellett még rendkívüli olcsóságaival is kedvez a tanulóknak, ugyanis a füzetke bolti ára 20 fillér.

A város pénzügyei.

(A hivatalsszolgák pótléka. — Az aszfalt-kölcsön konverziója. — Vegyes bizottság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

Aradváros pénzügyi bizottsága ma délután Lős Rezső adóügyi tanácsnok elnöklésével ülést tartott, melynek hét ügydarab volt a napi-rendjére tűzve.

A hivatalsszolgák kérelme volt az első tárgy. A hivatalsszolgák az iránt folyamodnak a törvényhatósági bizottsághoz, hogy részükre fizetésük után számított tíz százalék drágasági pótlékot szavazzon meg, miután a megélhetés terheit csekély fizetésükkel nem képesek fedezni. A tanács véleményadás végett a pénzügyi bizottsághoz terjesztette az ügyet.

Fényes Dezső szólott a tárgyhöz. A kérelem nem egyéb, mint a hivatalsszolgák mult-kori lakbér kérelmének más alakban való felújítása. Akkor a folyamodásukat a tűzoltókéval és rendőrékével együtt elutasították, s most csak úgy lenne indokolt a pótlék megszavazása, ha azt a tűzoltóknak és rendőrelégénységnek is megadják. Ezt pedig, kedvezőtlen anyagi viszonyai miatt nem teheti a város, s így az a nézete, hogy a jelen kérelmet, sajnálattal bár, de el kell utasítani.

A bizottság ily értelemben határozott.

A második tárgy az aszfalt-kölcsön konverziója volt.

Lős Rezső tanácsnok terjesztette elő az ügyet. A mult ülések egyikében, mikor az aszfalt-kölcsön konverziójáról volt szó, kimondta a bizottság, hogy mindaddig, míg nem tudja meg, hogy mennyi az összeg, amellyel a város tartozik, addig a konverzió érdemi tárgyalásába nem mehet bele. Ily értelemben terjesztették az ügyet a tanácshoz. Foglalkozott a kérdéssel a jogügyi bizottság is, s itt az volt a nézet, hogy azt a jogügyi és pénzügyi bizottságból alakított vegyes bizottság tárgyalja. A vegyes bizottságba, melynek a polgármester lesz az elnöke, a jogügyi bizottság négy tagot küldött ki. Indítványozza, hogy — amennyiben a tervet elfogadják — küldjenek ki négy tagot és pedig Boros Vidát, Ottenberg Tivadart, Révész Adolfit és Szathmáry Jánost.

A bizottság az indítványt helyeslőleg fogadta.

Boros Vida szólott ezután a kérdéshez. A bizottság — ugymond — reális munkát nem végezhet, akár vegyes, akár tiszta. (Derütség.)

Csakis azon esetben lehet a működése eredményes, ha tárgyalásának fonál adatik, mely vezet. Valakinek lenni kell, aki az ügygel teljesen tisztában van, aki a jogi relációkat, szerződéseket ismeri.

Lócs Rezső kijelenti, hogy a polgármestert megbizta a tanács, hogy a szükséges szerződéseket, határozatokat nyomassa ki s ezzel a vegyes bizottság összes tagjai kellő tájékozást nyerhetnek majd az ügyről.

A választ a felszólaló és a bizottság tudomásul vette, s ezzel az ülés véget ért.

A megye tanítói Aradon.

(Két napos tanácskozás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

Az Aradvidéki Tanítóegyesület tagjai összejárnak vasárnap és hétfőn Aradon, hogy megtartsák egyesületük szokásos közgyűlését.

Szép és fontos pálya a tanító, mert munkájának minden része nemzeti, s az általános emberi jólétre okvetlenül szükséges értelmi műveltségnek terjesztésével s a szivbeli nemeshülésnek előmozdításával foglalkozik.

Ez a munka s a nevelés munkája oly általános érdekű foglalkozás, hogy nincs társadalom, mely ne fogadná szívesen az ily kérdések megoldásán fáradozó vendégeket.

Ha végig nézzük tanítóegyesületünk tárgysorozatát, látjuk hogy nem a mostan igazán aktuális *fizetés rendezéséről* s más ilyen a tanítók anyagi érdekű dolgairól lesz ott a vita. Pedig igazuk van azoknak, kik a tanítóság köréből azt hangoztatják, hogy míg a tanító meg nem kapja azt a fizetést, a melyet a vele egyenlő képesítésű állami tisztviselő kap, addig más tárgya a tanítógyűlésnek ne legyen, mint a fizetésrendezés. Mert végre be kell látni annak igazságát, hogy a tanító teljesít oly fontos munkát az állam életében, mint sok más hivatalnok. Bár ezt a kérdést nem vette fel a tanítóegyesület a tárgysorozatába, nem is kerül tárgyalásra, ezt tette abban a reményben, hogy a kérdést a kormány igazságosan fogja megoldani. Lehet, hogy mégis foglalkozik ezzel a kérdéssel valamely indítvány kapcsán.

A tanító egyesület főképp a gyakorlati életből vett humánus és közérdekű kérdések megoldását tűzte maga elé. Most is ilyenek várnak a tárgyalásra.

Az egyesület egy négyezer koronás alapítványt tett a Tanítók Házában, hol két tanító fia nyer e címen ellátást, ha felsőbb tanulmányt folytat. De ide csak olyan tanítók gyermekei jutnak be, a kik tagjai voltak az Eötvös-alapnak. Ez vezet most a tanítóegyesület elnökségét arra, hogy alapszabályait oly értelemben változtassa meg, mely szerint a tagok egyuttal tagjai az Eötvös-alapnak is. Ezeket az intézményeket a tanítóságnak támogatni azért is kötelessége, hogy megmutassa, miképp érdemes arra a támogatásra, melyben az állam és a társadalom részesítette. Évvel bizonyíthatja be azt, hogy tud lelkesülni a szépért és jóért oly mértékben, hogy áldozatra is képes.

A nevelés-oktatás célját tudjuk, de az erre vezető eszközök megválasztása, tökéletesítése s célszerű felhasználása is szakadatlan tanulmányozást kíván s megköveteli az erők egyesítését. Orvendünk, hogy ebben is elől találjuk tanítóegyesületünket. Az aradiak sok ülést tartottak a rajztanítás kérdésében s most pedig az írva-olvasás módszerének a tökéletesítésén fáradoznak.

Az a szép siker, a melyet elért az egyesület

let a gyakorlati élet terén, szintén nem kicsinylendő.

Az idei gyűlés nem lesz oly nagy jelentőségű, mint a tavalyi. A tavalyi ülésen *Varjassy Árpád* kir. tanfelügyelő határozati javaslatot nyújtott be a tanítók hivatali esküjéről, ma már egy miniszteri rendelet szerez érvényt ez óhajnak. A községi tanítók esküt tesznek a haza iránti kötelességeikre.

A kiskorúak erkölcsi védelme ügyében szintén nagy sikert ért el az egyesület. A *Magyar Tanítók Országos Bizottságának* ülésén *Kovács Vince* a mozgalom megindítójának határozati javaslatát fogadják el, mely nemcsak erkölcsi, hanem szociális szempontból is védi a kiskorúakat.

A holnapi ülés tárgysorozata biztosított nyújt az iránt, hogy ugy az előadások, mint a tanácskozások tanulságosak és élvezetesek lesznek.

MULATSÁGOK.

(=) **A mérnök-egylet estélye.** Az aradi mérnök- és építész egylet ma este a Millennium-ünnep alkalmából külön termében férfi társasestélyt rendezett, melyen az egyesület számos tagja vett részt. Az estély igen animált hangulatban folyt le. Az egyesület elhatározta, hogy a téli folyamán ezeket az estélyeket többször megismétli.

Ujabb értekezlet

az aradi vashid ügyében.

(A pénzügyminiszter leirata a városos.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

A város polgármesteréhez, a vármegye alispáni hivatalához és az aradi pénzügyigazgatóságához ma leirat érkezett az aradi vashid ügyében. *Lukács László* pénzügyminisztertől. A leiratban semmi olyan nagy jelentőségű kijelentés nincs, ami Arad városára nézve valamely különös koncessziót foglalna magában a kincstár részéről, s csupán annyiban fontos, hogy a pénzügyminiszter érdeklődését mutatja Arad e nagy kérdése iránt, s hogy megveti alapját azoknak a tárgyalásoknak, amelyek a vashid építését, illetőleg a vámszedési jog átengedését meg kell hogy előzzék.

A pénzügyminiszter egyik osztálytanácsosát küldte le Aradra, hogy itt az érdekeltekkel valószínűleg több napra terjedő tárgyalást folytasson. Hogy megvalósulnak-e azok a vázlatok és tervek, amelyeket az aradi közönség fűz a vashid felépítéséhez a pénzügyminiszternek a képviselőházban s a nála járt küldöttség előtt tett nyilatkozatához, az attól az instrukciótól fog valószínűleg függni, amelylyel a miniszter képviselője Aradra jön.

A pénzügyminiszter leirata szószórint így hangzik:

A város felterjesztésére vonatkozólag értesitem polgármester urat, hogy az aradi kincstári Maroshid, hidvám szedési jog s az arad-zsigmondházi csolnak átkeletési jognak Arad sz. kir. város tulajdonába leendő átengedése, az új Maroshidnak felépítése s a kapcsolatos teendők előkészítésére folyó évi december hó 10-re s a következő napjaira délelőtt 9 órára az aradi pénzügyigazgatóság helyiségeiben értekezlet tartását rendeltem el s annak vezetésével *Bakonyi Géza* pénzügyminiszteri osztálytanácsost bízom meg.

Felhívom ennél fogva t. polgármester urat, hogy a város közönségének az értekezleten leendő képviseltetéséről gondoskodják s az értekezlet előkészítése iránt nevezett kiküldöttemmel és az aradi pénz-

ügyigazgatósággal egyetértőleg a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Budapest, 1902. november 22-én.

Lukács László
pénzügyminiszter.

A várost ezen az értekezleten *Sarlot* Domokos főkapitány, *Lócs Rezső* tanácsos és *Virágh Lajos* főmérnök fogják képviselni. A megyét valószínűleg dr. *Dálnoky Nagy* Lajos alispán, továbbá *Keller Izsó*, az államépítészeti hivatal főnöke, és végül *Farkas Győző* pénzügyigazgató.

Regény a próbán.

(Öngyilkossági kísérlet a színházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

Az aradi színháznak kisebb zsánerű szenzációja volt ma. A szenzáció tulajdonképpen regény, melynek hősnője *Hajnal Ilonka*, a női kar egyik csinos tagja. A regény motívuma a *szerellem*, mely *szublimát oldattal* párosulva megtermette a mai esetet.

Délelőtt történt, hogy a kis szőke kardalosnő fájdalmas kiáltások között rogyott össze egyik öltözőben. A színpadon éppen próba folyt, hangos zene, énekszó töltötte be a kulisszák világát, s míg a Bajazzók tragikusan regényes jeleneteit próbálták, az öltözőben igazi regény játszódott le.

A kardalosnő kinlódására összefutottak a színészek, orvosért küldtek, s csakhamar megjelent *Tisch Mór* dr. főorvos, aki, megállapítva, hogy szublimát oldattal való mérgezés történt, ellenszert adott be a halálra szánt nőnek. Az ellenszer használt, s a kardalosnő csakhamar jobban lett.

Bevallotta, hogy megakarta ölni magát, s e célból a kulisszák között szublimát oldatot ivott.

Szerencsére nem vett be nagyobb adagot, s így semmi komolyabb baja nem történt.

Amiért *Hajnal Ilka* a halálba kívánczolt, az öngyilkosságok gyakori oka: a szerelmi bánat volt. A vigasztalan, sötét országnak határától azonban még távol járt a szerelmes szívé kardalosnő, kinek terve — mint most talán már maga is örül rajta, s bizonyára a regény másik hőse is — nem sikerült. Este egészen jól volt már, s rövidesen ismét ott látjuk majd a lámpák előtt, amint mosolyogva lebegtetni a szoknyáját.

SPORT.

+ Az aradi vadásztársulat választmányában *Márk Károly* és *Ramor Lajos* lemondása folytán két hely üresedett meg. A társulat pénteken, december hó 5-én gyűlést tart *Lócs Rezső* pénzügyi tanácsos hivatalos helyiségében, s ezen ülésen fogják betölteni a két megüresedett helyet. A vadásztársulat felhívja azokat a vadászokat, akik az üresedésben levő tisztségek valamelyikére aspirálnak, hogy pályázati kérvényüket *Lócs Rezső*höz a választás napjáig nyújtsák be.

+ Az Aradi Tornaegyesület december hó 1-én, hétfőn tartja meg a polgári fiúiskola tornacsarnokában házi tornaversenyét. Ezen tornaverseny a december hó 20-ikán tartandó rendezettségű disztornázásnak szokásos megelőző ünnepélye gyanánt tekinthető. A házi verseny csak maguk között a tornászok között tartatik s arra csak a sajtó képviselői hivatnak meg. A verseny sorrendje a következő számokból áll: 1. Felvonulás. 2. Négyes sorokba fejlődés. 3. Szabadgyakorlatok súlyzóval. 4. Szergyakorlat két csapatban, az első csapat *Striffler József* tornatanár vezetése lovon, a másik csapat *Nagy Sándor* titkár művezető vezetése alatt tornázik. 5. Versenyek: a) súlydobástávolra, b) távolugrás. c) függeszekedés kötelen. 6. díjak kiosztása.

Minden versenyszám első és második győztese az egyesület részéről csinos emléktárgyat kap. A házi verseny után a tornászok a színházi sörccsarnok külön éttermében társas vacsorára gyűlnek össze. Étkezés étlap szerint. A tornaegyesület elnöksége fölkeri az egyesület működő tagjait, hogy úgy a házi versenyben, mint a társas vacsorán minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek. A társasestélyre az egyesület pártoló tagjai is meghívhatnak.

Fölruházott szegény tanulók.

(Ünnep a polgári iskolában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

Az aradi polgári fiúiskola dísztermében ma délelőtt olyan jelenet folyt le, melyet méltán lehetne a humanizmus ünnepének nevezni.

Nagy és előkelő közönség jelenlétében ruháztak fel ott 365 szegény tanulót, kik az Aradi szegénytanulókat segítő egyesület támogatása híján nélkülözéseknek, szenvedéseknek volnának kitéve a téli időszakban.

Ámbár a nyilvános, nagy és meghívott közönség előtti jótékonyosság hátrányai kiszámíthatatlanok, amennyiben ez a nyilvánosság a serdületlen ifjakból kipusztítja az önértéket s proletáriátust szül, mégis emberbaráti szempontból ennek az akciónak nagy jelentőséget kell tulajdonítani. Nincs tiszteletreméltóbb cselekedete ennek az egyesületnek, mint mikor átveszi a gondviselés földi szerepét. Ezt a szerepet legfényesebben méltatták azok a hálás, örvendező pillantások, melyekkel az inségesen öltözött gyermekek az új ruhákat szemlélték.

A szegény iskolás gyermekek mai felruházása sok családban elveszi a szülők gondját, s ezek a szülők bizonyára nagy hálával vannak az egyesület iránt.

Az érdekes aktus előtt a fölruházandó gyermekek, kik a különböző aradi népiskolák legszegényebbjeiből kerültek ki, csoportosan bevonultak a nagyterembe s ott elhelyezkedtek. Kovács Vince egyesületi titkár vezette ide őket, ahol már várakoztak az egyesület jótékony hölgytagjai, hogy végignézzék azt az örömet, melyet a szegények éreznek az ajándék láttára. Az asztalokon hevert a temérdek új holmi. Minden kis cipőnek, harisnyának meg volt már a maga kiszemelt gazdája. Minden gyermek a maga testarányaihoz mért holmit kapott. Ezt a fáradságos munkát, a mértékek megállapítását különösen Czeiler Gizella, Molitorisz Vilma, Masztig Ilona és Balázs Ferencné tanítónők végezték.

A kis lányok már új ruhájokba öltözve jelentek meg. Mindegyiken volt csinos szoknya, meleg kabát, kendő és tartós jó cipő.

A fiúk ott vették át a teremben a ruhadarabokat. A ruhák kiosztása előtt Kovács Vince intézett a gyermekekhez csinos beszédet, melyben hálára buzdította őket az egyesület s különösen annak elnöké, Hauser Károlyné iránt. Majd özv. Hauser Károlyné köszönte meg Czeiler Gizella urnónek azt a fáradságos munkát, melyben az elnökséget részesítette a gyermekek támogatása körül.

A ruhák kiosztása után Kovács Vince ismét szólott a gyermekekhez, kik hangos éljenel adóztak az egyesületnek hálájuk kifejezésül.

A felruházásnál a következő hölgyek voltak jelen:

Avarffy Imréné, Balázs Ferencné, Czahn Margit, Czeiler Gizella, Haller Irma, Halmay Andorné, Hegedüs Lászlóné, Heinrich Sándorné, özv. Junga Józsefné, Kövér Béláné, Kugler Irma, Leopold Zsigmondné, Liptay Györgyné, Lócs Rezsóné, Masztig Ilona, Molitorisz Vilma, Prettnér Etelka, Purgly Jánosné, özv. Purgly Lajosné, dr. Polonyi Jenőné, özv. Rónay Já-

nosné, Tagányi Istvánné, dr. Tisch Mórné, Tiszti Lajosné, Tiszti Pálma, Schör Lajosné, Steiner Ferencné, Varjassy Árpádné, Varjassy Élna, özv. Végh Aurélné, Wadowszky Gusztávné stb.

A motorkocsi a városban.

(Pécskától a Szabadságtérig.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

Arad utcáin ma rohogott végig először az Arad-csanádi vasutak motorkocsija. Temérdek nézője volt a sárga automobilnak, amely impozáns nagyságával, föltűnő sárgás-barna színével, égett benzinszagával, hangos dübörgésével és átható hangu csengőjével mindenképen föl-tűnést keltett az egész városban.

Ma tartották meg ugyanis a motorkocsi műtanrendőri vizsgálatát, amely kizárólag a kocsi szerkezetének, a motor-készüléknek kipróbálására, megvizsgálására vonatkozott.

Reggel 9 órakor indult el az automobil a pályaudvarról, magával vivén a magyar hajózási és vasuti felügyelőség képviselőjét: Ney Ferenc főfelügyelőt, Sarlot Domokos főkapitányt, Hegedüs László vezérigazgató-nelytestet, Gellényi Ernő főellenőrt, Schör Lajos főmérnököt, Medveczky Ede főfelügyelőt, Zinner Béla főmérnököt és Daimet a motor feltalálóját és gyárosát.

A motorkocsival az aradi fűtőházról Pécskáiig haladtak s onnan visszatérve Aradra az indóházról bejöttek a Szabadságtérre az Asztalos Sándor-utca torkolatáig. Délben pont tizenkét óra volt, mikor az automobil a városba érkezett.

Ekkorára óriási néptömeg állta körül a lovasutnak az Andrassy-ut keleti oldalán elvonnuló sínjeit s szinte a közönség sora között sűrű csengetések közben tette meg első útját a automobil Aradváros utcáin. A motorkocsihoz volt kapcsolva a külön személy-kocsi, melynek folyosóin kint álltak a műtanrendőri vizsgálat résztvevői.

A Szabadságtéren megállt a fejetlen sárga óriás, egy-két percig vesztegelt s megindult visszafelé a színház előtt lévő váltóig maga előtt tolván a hozzácsatolt személykocsit. Itt leakasztották s a kitérő segélyével hátrakapcsolták a mellékkocsit s azután elindult újból az automobil a pályaudvarra.

A motor első útjában arról győződtek meg, hogy annak szerkezetében valami akadály állt elő. A kendő-olaj ugyanis eldugaszolt egy csövet, a fék beszorult s néhány kilométert meleg kerékkal kellett befutni s azonkívül a villam-vezeték egy helyen összeért s folytonos áram állván elő, gyújtó szikrát nem tudtak kapni. Így történt, hogy az automobil nem tudta elérni az előirt 35 kilométernyi sebességet.

A motor szerkezetében előállt hibákat könnyű ugyan megjavítani, ennek dacára a műtanrendőri vizsgálatot meg kell ismételni. Ez a hét még a további kísérletezésekkel fog elteíni, azután tartják meg a második vizsgálatot, majd utána a hivatalos műtanrendőri bejárást.

TANÜGY.

(—) A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgáló bizottsága december hó 7-én Aradon képesítő vizsgálatot tart. A vizsgázni akarók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. iparfelügyelőséghez nyújtják be.

Egy aradi tanítónő tragédiája.

(Öngyilkos urleány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

Ma délután eldobta magát az életét egy fiatal, viruló szépségű urleány, akit a szíve vitt a halálba. Szerelmes volt, amilyen csak egy tizennyolc éves szép leány lehet, s ez a szerelem lett a tragédiája. Bérczy Juliska, ez a fiatal áldozat neve; okleveles tanítónő volt, s leánya özv. Bérczy Jánosnének, kinek férje tiz év előtt öngyilkos lett.

A leány ma délelőtt tizenegy órakor anyja Demeter-utcai lakásáról nagynénjéhez ment a Pötkenberg-utcába. Itt bevonult az egyik szobába, s nem látták többé élve.

Mikor ebédhez akarták hívni, rémülettel látták, hogy mi történt a szoba zárt ajtaja mögött: a leány agyonlőtte magát. Hátradőlve ült a diványon, mellette feküdt a revolver, körülötte pedig vér sötétlett. Élet már nem volt benne, halott mereven hanyatlott hátra a szép leány feje.

Telefonon értesítették az esetről a rendőrséget, honnan Tisch Mór dr. tb. főorvos és Bedő Árpád dr. rendőrhadnagy jelentek meg. A vizsgálat feltétlenül megállapította, hogy öngyilkosság áldozata lett a leány.

Az asztalon levél feküdt, melyben a leány megírta, hogy meg kellett válni az élettől, mert szerelmes volt és csalódott. A levél mellett börtök volt, s ebben hat golyó. A kilenczmilliméteres revolverben öt golyó maradt, a hatodikat kilötte.

A gyilkos ólom, mely rögtön halált okozott, bal mellébe furódott, s teljesen keresztül hatolt testén, úgy hogy a lapockáján látható volt. A revolver csövét oly közel tartotta testéhez, hogy azt megpörkölte.

Holttestét anyja házába szállították, ott fekszik most a szép leány, kinek csalódott szívét átfurta a golyó.

Városatya-választások.

(Rendkívüli közgyűlés a városnál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

Ma délután rövid, alig félórás tartó rendkívüli közgyűlésre gyűltek össze a város törvényhatósági bizottságának tagjai. Tudvalevő, hogy a törvényhatóságban Nikolits Péter elhalálása, Márk Károly eltávószása és Böhm Adolf lemondása következtében három hely megüresedett. Ezek helyére egy városatyát az első kerület, kettőt pedig a negyedik kerület választ.

A városatyákat azért kellett ma rendkívüli közgyűlésre összehívni, mert a törvény rendelkezése szerint a megüresedett helyek még ebben az esztendőben betöltendők. A központi választmány javaslatára a közgyűlés el is rendelte a választásokat, kitűzte azok hatánapját s kijelölte a választást vezető nőket.

Még egy tárgya volt ezen kívül a rendkívüli közgyűlésnek, amelyet a város kétszázötvenkoronás kölcsönének felvétele képezett.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

(A 200.000 koronás kölcsön.)

Lócs Rezső pénzügyi tanácsos előadásában került napirendre ez a közgyűlési tárgy. Elkészült ugyanis az a kötelezvény, amely a Magyar Jelzálog Hitelbank és Aradváros között a közveti alap terhére 6-88 százalékos annuitás mellett felveendő kölcsönre vonatkozik.

A kötelezvény szövegéhez hozzájárult a közgyűlés avval a hozzáadással, hogy annak

kötelező ereje csak a kormányhatósági jóváhagyás megnyerése esetén lép életbe.

Steiner Jakab indítványára azt is kimondta a közgyűlés, hogy a pénz felvételével *Institőrís* Kálmán polgármestert bizza meg avval az utasítással, hogy a kétszáz ezer koronát az aradi pénzintézetek közvetítésével, ezek giró-számlája útján vegye föl a Hitelbanktól.

(A városatya-választások.)

Kádas Kálmán főjegyző terjesztette elő a tanácsjavaslatát a három törvényhatósági bizottsági tagsági hely betöltésének módzatairól. Az első kerületben megüresedett bizottsági tagsági hely 1904-ig, a negyedik kerületben pedig az egyik 1904-ig, a másik pedig 1907-ig terjedő mandátummal lesz betöltendő. Kimondta a közgyűlés, hogy a negyedik kerületben a több szavazattal győztes városatya mandátuma fog 1907-ig s a kevesebb szavazatot nyert városatya mandátuma 1904-ig tartani.

A választás napja: *december hó 14.* Az első kerület választói a *városháza földszinti kistermében*, a negyedik kerület választói pedig a *Kossuth-utcai iskolába* fognak szavazni.

Választási elnökök lesznek az I. kerületben: *Avarffy Ferenc*, helyettese *Kohn S. N.*; a IV. kerületben *Remetey F. Károly* elnök, helyettese *Domonkos Lajos*.

A közgyűlésen Urbán Iván főispán elnöklése alatt jelen voltak *Institőrís Kálmán* polgármester, *Varjassy Lajos* és *Lócs Rezső* tanácsosok, *Kádas Kálmán* főjegyző, *Reicher Károly* főügyész, *Sarlot Domokos* főkapitány és *Vannay Gyula* jegyző.

A törvényhatósági bizottság tagjai közül: *Simay István*, *Avarffy Ferenc*, *Fényes Dezső*, *Bund Henrik*, *Dániel Kálmán*, *Deutsch Bernát*, *Fetter Géza*, *Domány József*, *Edvi Illés László*, *Frint Lajos*, *Böszik György*, *Gebhardt István*, *Heitz Nándor*, *Glück Károly*, *dr. Grossmann Jakab*, *Kohn S. N.*, *Neuman Dániel*, *Madarász Antal*, *Kiss Ferenc*, *Pekár Károly*, *Ring Géza*, *Hegeüs László*, *Csiky Károly*, *dr. Angel István*, *dr. Posgay Lajos*, *Maresch Gyula*, *Steiner Jakab*, *Urbányi Béla*, *Nagy Lajos*, *Vizer Lajos*, *Wallfisch Armin*, *Verbos Adam*, *Weisz Dávid*, *Vertán Oszkár*, *Zachariás Géza*, *Zikó János*.

Farsang előtt.

(Készülődések az atléta-bálra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

Még meglehetősen messze van a farsangi, vagy a ma már külön és tágabb fogalommal vált *báli szezon*, s máris erősen folynak a készülődések azokra a mulatságokra, melyek a lányok életében nem ritkán fordulópontot képeznek.

Az *elit bál* szóra a táncos ifjuság ereiben vigabban csörgedezik a vér s a mikor már lehet beszélni a báli előkészületekről, akkor egyszeriben meg is van az a bizonyos jókedv, a mely az ilyen bálok elengedhetetlen keléseke.

Az *elitebál*ok sorát az idén az atléta-bál fogja megnyitni. A főváros atléta-báljai nagy hírűek, s azokra az ország minden részéből mennek a vidéki szép lányok. Hogy az aradi atléta-bál, mely e nemben az első, vergődik e olyan jó hírre, azt majd a tapasztalat fogja megmutatni. Egyelőre az előkészületekből ítélve, melyek a legnagyobb arányokban terjeszkednek ki a jó bálhoz szükséges minden részletre, azt lehet várni, hogy az atléta bál fényes és kedélyes lesz. A mi jó és célravezető eszköz a bál sikeréhez rendelkezésre áll, azt a rendezőség felhajtja.

A bál, mint már meg is irtuk, január 3-án lesz. A vigalmi bizottság, mely *Benicsky Kálmán*, *Kalmár Lajos*, *Kádas Tihamér*, *Laccay István* és *Uray József* klubválasztmányi tagokból áll, csütörtökön gyűlést tartott. Ezen a gyű-

lésen határoztak el sok mindenfélét, ami a bál sikerét csak öregbíti.

Legelsőbben határozatba ment, hogy a bál tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják. Az atletikai-klub sporttelepének a beruházási költségeihez csatolják a jövedelmet. A klub a sporttéren a közönség kényelmére pavillont és tribűnt akar építeni.

A bali meghívók valóságos szenzációt fognak okozni ott, a hol az ilyesmit figyelemmel kísérik. Elegáns, izléses meghívók készülnek s első oldalán a klub monogramja. *A. A. C.* lesz víznyomásban látható. Használókép a táncrend is, csinos kiállításával méltó párja lesz a meghívónak.

A táncrendező bizottság kizárólag a klub tagjaiból áll. Más táncosok csak meghívott vendégekként lehetnek jelen. Minden klubtag, talán még a klub hölgytagjai is, izléses rendezői jelvényt kap.

A mulatságra szóló jegyeket nem fogják üzletekben árulni, hanem azok december 31-ig a klub helyiségekben lesznek kaphatók. Ugyanítt kaphat felvilágosítást minden érdeklődő.

A báli előkészületekkel függ össze az az estély, melyet december 6-án Mikulás napján szándékoznak tartani a klub helyiségében. Mulatságos, kedélyes férfi-estély lesz ez, melyen ötletes jókedv, s a nap jelentőségének megfelelő tréfa fogja járni.

HIREK.

Az Aradi Közlöny naptára.

— Ajándék az előfizetőknek. —

Arad, november 29.

Irodalmi becsü munka lesz az az ajándék, melyet lapunk előfizetői karácsonyra kapnak. Az *Aradi Közlöny Nagy Képes Naptára* már sajtó alatt van s oly dus tartalommal, oly csinos képekkel fog megjelenni, hogy a lapok által karácsonyi ajándéku nyújtani szokott naptárak nivóját minden tekintetben felülhaladja.

A naptár *irodalmi részét* a helyi tollforgató emberek legjelesebbjei írták, olyan témákról, a melyek minden olvasót egyaránt érdekelnek. Az *illusztrációk* Arad ez évi történetét örökítik meg művészi kivitelű képek egész seregében. Egyik kiváló és becses része lesz a naptárnak a nagy gondal összeállított *cimtar*, mely az Arad város, Arad- és a szomszéd megyékre vonatkozó adatokat tartalmazza bő és kimerítő részletességgel.

A nyomdai kiállításra nézve is csinos, elegáns naptárt, a mely valósággal nélkülözhetlen, az *Aradi Közlöny* összes előfizetői ingyen megkapják. Ugyiszintén *ingyen* megkapják azok is, kik *december elsejével* előfizetőink sorába lépnek s az *Aradi Közlönyt* legalább egy negyedévre megrendelik.

A kisjenői vadászatok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

Molnap, vasárnap este érkeznek meg Kisjenőre a fenséges vadászok, kik december elsejétől hatodikáig bezárólag, összesen tehát hat napig szándékoznak mulatozásokat tartani Kisjenőn.

Libits Adolf kir. udvari tanácsos főhercegi jószágkormányzó, aki az előkészületek megtétele végett már tegnapelőtt Kisjenőre érkezett, vasárnap, amikor *József Agost* főherceg és *Augusta* főhercegnő főuri kísérelével megér-

kezik, elébe utazik a magas vendégeknek egész Kétegyházáig. Idáig gyorsvonaton jön a vadásztársaság s Kétegyháza az arad-csanádi vasutak külön vonatára száll át.

A vadászat, mint már említettük, leginkább apró vadakra folyik, s néha néha, ha utba akad, puskahegyre vesznek egy-egy vadásznot is.

A vadászat részben künn a mezőn, részben erdőben lesz.

Libits Adolf jószágkormányzó tegnap állította össze a részletes tervet. A terv szerint a vadászat a következő helyeken fog lefolyni.

Első nap: *Fecset* pusztai mezei vadászat; második nap: *Gyarmata*, erdei vadászat; harmadik nap: *Bánkut* mezei; negyedik nap: *Bánkut* mezei; ötödik nap: *Agya* és *Szintye* erdei és hatodik nap: *Somos* erdei vadászat.

A vendégeket, kiknek sorában ott lesznek *Fülöp orieansi herceg* és *Köburg Fülöp herceg* is, mint rendesen, most is a kastélyban szállásolják el.

A megyei notabilitások közül *Urbán Iván* főispán hivatalos a vadászatra s *Kisjenőről* azok, a kik már a múlt években is hivatalosak voltak.

Kérjük azokat a t. vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetésük november hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek. Lakóhelyváltogatás esetében pedig úgy helybeli, mint vidéki előfizetőinket arra kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fönnakadást szenvedjen.

— Alelnökválasztás a kamaránál.

Az aradi kereskedelmi és iparkamaránál tudvalevőleg *Nikolits Péter* elhunytával üresedésbe jött az egyik alelnöki állás, mely az ipari osztályból töltendő be. A kamara december hó első napjaiban tartja meg a választást, mely iránt városszerte általános az érdeklődés. A jelöltek közül több név van már forgalomban. Legáltalánosabban ifj. *Neuman Adolf* nagygyárost hangoztatják, a ki meleg szeretettel viseltetik az iparosság ügyei iránt s a ki nek megválasztatása nagy tudásánál és kiváló szakértelménél fogva valósággal nyereség lenne a kamarára. Ugy vagyunk értesülve, hogy ha ifj. *Neuman Adolf* az alelnöki állást hajlandó elfogadni, *egyhangulag* választják meg. Ellenkező esetben az alábbiak közül választják meg valamelyiket: *Reinhart Gyula*, *Glück Károly*, *Steigerwald Alajos*, *Walder Gyula*.

— A népkonyha megnyitása. Az aradi társadalom humánus intézményei között kétség-telenül érdemes hely illeti a népkonyhát, mely a szegény emberek legkeservebb évszakában így télviz idején, megnyitja ajtaját a szűkölködők előtt, hogy ellássa őket meleg étellel. Az emberszeretet legnemesebb munkájának hajléka ez, ahol a jótékonyok évek óta csendben, de annál nagyobb eredménnyel végzi áldásos tevékenységét. A város egyik nagyfontosságú intézménye ez, mely minden pártolásra méltó humánus ügyet szolgál. Nélküle az elesett emberek szomorúan nagy csapatja kétségbeesetten nézne a tél közeledése elé; nélküle újra visszatérne a társadalom testére a koldusok serege, amelyet ez a humánus egyesület terített asztalhoz vezet és így megóvja a várost, hogy barangoló szegényei miatt röstellkedjék és megóvja a szegényt, hogy alamizsnáért szégyenkezzenek. A jótékony testületek között eme első-rangu egyesület *hétfőn*, december hó 1-én kezdte meg működését, mely alkalmából az alelnökség a következő felhívást intézi a közönséghez:

A népkonyha hétfőn nyílik meg hogy szegényeink a télen át meleg, tápláló ételhez jussanak. Ez alkalommal a nagylelkű aradi közönséghez fordulunk azon reményben hogy kegyes adományaikkal, akár pénzbeli, akár fözelék, zöldség vagy más effélékkel szivesek lesznek nagy feladatunk megoldásában segítségünkre lenni. A kegyes adományokat előre is köszöni és hírlapilag nyugtázza az *elnökség*.

— **Jubiláló ügyváb.** *Simon Jenő* ügyvéd, városi törvényhatósági bizottsági tag, ma ünnepelte negyedszázados évfordulóját annak, hogy az ügyvédi oklevelet megkapta. Ebből az alkalomból a jubilánst az ő széleskörű ismerettségéből igen sokan üdvözték. Szép ovációban részesítették az esküdtszéki teremben is, hol az ügyvéd, mint esküdt, jelent meg. *Radó Károly* dr. üdvözlő iratot fogalmazott, melyet az összes esküdték aláírtak. Az ünnepeket a két legidősebb esküdt: *Spieimann Adolf* és *Teffner Ignác* hívták az esküdtszéki terembe, hol átadták neki az üdvözlő iratot. — A teremben *Vannay János* dr. üdvözlötte az esküdték nevében.

— **Bohus László br. amatőr-képei**, melyek pár év előtt az aradi amatőr-kiállításon nagy feltűnést keltettek, most *Székesfehérvárott* vannak kiállítva, hol az aradihoz hasonló tárlat nyílt meg a napokban. Ezekről a képekről a „*Székesfehérvár és Vidéke*” így emlékezik meg:

Tegnap érkeztek meg *Bohus László br. világi* nagybirtokos stereoskop szekrényei, melyek a kiállítás egyik főlátványosságát képezik. A kollekció négy szekrényből áll és összesen százhatvan üvegképet tartalmaz, főleg külföldi utazásokról. Legérdekesebbek a gyűjteményben a színes fotográfiák, a melyeknek színhatása meglepően találó. *Bohus László br.* különben egyike a tegrégibb amatőröknek az országban és ő volt az első, aki előlényt színesen tudott fotografálni és általában oly magas nívóra emelte ennek fejlődését, mint kivüle senki más egész Európában.

— **Jubileum a Kossuth-asztaltársaságban.** Meleg hangulatú, szép ünnepély színhelye volt ma este az aradi Kossuth-asztaltársaság. Jubileumot ülték itt: tizenöt éves évfordulóját annak, hogy *Nagy Kálmán* az asztaltársaság elnöke lett. Hogy mily nemes munkát végzett *Nagy Kálmán* ez idő alatt, hogy mily népszerű emberévé lett Aradnak ezáltal, azt mindenki tudja. A mai ünneplés társasvacsora keretében folyt le, melyen számos felköszöntő hangzott el. Az első tisztelet *Schwarz Zsigmond*, az asztaltársaság titkára mondta. Megihletve szól — ugymond — az ünnepeletről, ki az asztaltársaságnak lelke, éltető szelleme, büszkesége. Méltatja működését, melyből magasan emelkedett ki a *Kossuth-szobor* alap megteremtése. Elteti *Nagy Kálmán*t, mint a polgárerények eleven szobrát. *Nagy Kálmán* meghatva mondott köszönetet. Szép példát hozott fel a történelemből. *Damjanich* tábornok szerette hős seregét, de mégis különösen az ő vörös sipkáját. Ő is így van, hálát érez Aradváros egész lakossága iránt, amiért a szobor-alapot összehozta, de legközelebb vannak mégis szívéhez a *Kossuth-asztaltársaság* tagjai. *Müller Károly* szólott ezután, s lendületes beszédben méltatta a *Kossuth-asztaltársaság* s elnökének misszióját. Az ünneplők sokáig maradtak együtt az asztaltársaság régi kedélyes gyűlhelyén, a Jó pásztor vendéglőben.

— **Házasság.** *Simálya Mihály* volt aradi, jelenleg nagyenyedi nagykereskedő bájos és művelt leányát Irénkét, *Csuták Károly* sógornőjét e hó 26-án jegyezte el *Reichner György* m. kir. csendőrszázados, a nagy-enyedi járás szárnyparancsnoka.

Halpern Miksa kereskedő eljegyezte Aradon *Krausz Sárika* kisasszonyt.

— **Rákóczy-kiállítás.** A *kassai Kazinczy-kör*, mint lapunknak táviratozzák, elhatározta, hogy a jövő évben *Rákóczy* ereklyéiből kiállítást rendez. A tárlat három hónapig tart.

— **Művészettörténeti felolvasás.** *Balla Frigyes*, a jónévi aradi festőművész holnap, vasárnap délután a Thököly-téri festőiskola helyiségében művészettörténeti felolvasást rendez. A felolvasás tárgya, mely bizonyára nagy érdeklődést kelt a művészettel foglalkozók körében, *Menczel*, a nagy német mester, akinek működése átalakítólag hatott korának művészeti törekvéseire. Egyben megemlíthetjük, hogy a *Balla-Alexits* féle festőiskola már megszűnt, illetve megváltozott, a menüiben *Alexits* november elején kilépett az iskolából s így egyedül csak *Balla* foglalkozik a tanítással.

— **Verekezés a bécsi egyetemen.** *Bécsből* táviratozza tudósítónk. Az egyetem aulájában ma véres verekedések voltak katolikus és német-nemzeti diákok között. Mikor a rektor megjelent köztük békeltetni, a diákok fülsiketítven füttyöltek, piszegettek, míg csak a rektor el nem távozott. A német-nemzetiek a katolikus diákokat kidobták az aulából.

— **A baja-báttaszéki áthidalás.** *Budapestről* táviratozza tudósítónk: Pécs városa a mai napon országos értekezletet hívott össze *Budapestre* a baja-báttaszéki vasúti hid tárgyában. A tanácskozássra az érdekeit meggyőzőleg mintegy kétszázán jelentek meg, a kik rövid tanácskozás után tisztelegtek *Szell Kálmán* miniszterelnöknel, *Lukács László* és *Láng Lajos* miniszterekkel. A kormány tagjai kijelentették, hogy a hidat rövid idő alatt fel fogják építtetni, mert annak létesítése országos érdek.

— **Krüger hazavágyik.** *Londonból* táviratozzák: *Schalk Burger* tábornok a napokban Londonba érkezett. A tábornok hír szerint *Krüger* nek egy alázatos hangu levelét hozta *Chamberlain*hez, amelyben engedélyt kér a Déli-Afrika való visszatérésre. *Krüger* azt írja, hogy aláveti magát az angol uralomnak, mert meguntta az európai vándoréletet és kerülni fog minden politikát, csaknogy utolsó vágya, hogy hazájában halhasson meg, teljesedésbe menjen.

— **A póttartalékosok szabadságolása.** A helyőrség honvédségi és közhadseregbeli ezredeihez október hó 6-án bevonult póttartalékosok kiképzése a tegnapi nappal véget ért. Tegnapi volt a befejező gyakorlatuk, melyen megmutatták a nyolc hetet szolgáló ujoncok, hogy mennyire haladtak a katonai tudományban. Az ujoncokat a minap folyamán szabadságolták.

— **Kossuth Lajos komornyikjának a kérélmé.** *Budapesti* tudósítónk jelenti: *Giorgio Susenna* *Kossuth Lajos*nak számos éven át volt hí komornyikja levelet írt Turinból a polgármesterhez, a melyben a szűkes anvági viszonyaira hivatkozva, segítyt kér a főváros hatóságától. Igazolási beküldötte az öreg komornyik a kormányzó sajtókezü aláírásával ellátott s neki adott arcképet. Csakolja továbbá *Helpi Ignác*nak levelének hitelesített másolatát is, a melyben azt igéri, hogy *Susennának* szószólója lesz *Kossuth* fiai nál s a többek közt arról is értesíti, hogy ő javaslatot tett *Budapest* hatóságánál, az iránt, hogy a *Kossuth Lajos* temetésére szánt összegből neki is juttassanak. A költségek azonban olyan nagyok voltak, hogy a megszavazott összegből erre a célra semmi sem maradt. *Halmos János* polgármester az öreg komornyik kérélmét áttette a tanácshoz, amely avval csütörtökön foglalkozik.

— **Andrásnapi babonák.** *András* napja holnap, vasárnap következik el. Egy bájos leányismerősünk figyelmeztet reá, hogy idejekorán vegyék tudomásul pályatársai a követendő eljárást. *András* napjához fűződik ugyanis a leányszív legbüvösebb, legszebb álma, ezen az éjszakán szokás megálmodni, hogy ki lesz a párjuk. Csakhogy ez a tudás némi peni-

tenciával jár. Mint minden nagyobb ünnepnek, úgy ennek is van böjtje. Kevés kenyeren kívül nem szabad mást enni az egész napon keresztül. Az esteli kenyér első falatját azonban csak letörik, aztán a párna alá rejtik. Utána megmossa a leány arcát, de nem törli meg. Megfésülködik, majd a fésűt, a törülközőt, a tükröt a párna alá rejt, majd lefekvés előtt imádkozik szent *Andráshoz*, hogy hozza álmában elő azt a férfit, aki az életpárja lesz. Leányszívek úgy tartják, hogy ezeket a föltételeket pontosan betartva, elmaradhatlan a siker. A megjelent férfi esetleg nem közeledik egy év alatt, ez azonban nem tesz semmit, legfőlegb újabb eszendei haladékokat jelent. Így írja le mindezt egy bájos fiatal leány, aki azt is megemlíti, hogy az ő álma már beteljesedett.

— **Inspekciós hölgyek.** A szegénytanulók konyhájában a jövő heten csejthei *Varjassy Árpádné*, dr. *Tisch Mórné* és dr. *Polonyi Jenőné* urnők ügyelnek föl.

— **Egy villanylámpa Odisszeiája.** A Szentháromság szobor helyén, a szobor felállítása előtt, egy árva villanylámpa terjesztette világosságát a vak homályba. A szobor felállítása folytán a villanylámpát el kellett vinni s a lámpa, a hogy mondani szokás, facér lett. Nem volt sehol helye. A város mindenről gondoskodó tanácsa a *Baross-parkban* akart a lámpának helyet szorítani, egy szigorú miniszteri határozat azonban nem engedte meg, hogy a *Baross-parkot* villanynyal világítsák. A gondviselést képviselő tanács ma végre úgy segített a lámpa szorult helyzetén, hogy helyet adott a vértanu-szobor háta mögött. Régi helye szomszédságában fogja tehát fényét a vak homályba vetni a lámpa.

— **Okleveles szobaleányok.** *Chikágóban* mérész tervet eszeltek ki az asszonyok. Elhatározták, hogy ezután csak okleveles cseledek alkalmaznak. A távirat, a melyik ezt a hírt hozta, nagyon szűkszavú. Nem mondja meg, hogy milyen tárgyakról állítják ki ezt az oklevelet. Főzéstan, vikszolási-gyakorlatok és takarítási-ügyesség szerepelnek majd a tantárgyak sorában valószínűleg.

— **Sirt asott önmagának.** A karthauziak a rend szabályai szerint még életükben megássák a tulajdon sírjukat. Így cselekedett egy derecskei paraszt ember is, ha nem is olyan okból, mint a szigorú rend szerzetesei. *Móré Sándor* jómódu gazda ember volt még néhány évvel ezelőtt *Derecskén*, de az alkohol tönkre juttatta, úgy, hogy utóbb teljesen elzüllött. A felesége is megutálta az iszákos embert s gyermekeivel együtt elhagyta. Amikor övéi magára hagyták a részeges családapát, a falu szégyene lett, s úgy koldulgatta a pálinkára valóját. Utóbb sírásó lett s felfogadta, hogy ezentul jőzen életet fog élni. November 26-án ásta az első sirt a derecskei temetőben. A jól végzett munka után annak örömére, hogy ezentul szakít a korhelykedéssel, utóljára leitta magát a sárga földig és pedig szóról-szóra ezt cselekedte, mert a bucsu pálinkázás után kiment a temetőbe s a maga ásta sírgödörbe feküdt, hogy kialudja mámorát. Délután, amikor gyász kísérettel kihalozták a halottat s a koporsót le akarták engedni a sírgödörbe, a gyászoló nép nagy rémületére *Móré Sándor* halálra vált arccal, kihült testtel feküdt lent a sír mélyén. A szerencsétlen embert megölte a szesz a saját kezével ástott sír fenekén. A különös körülmények között elhunyt sírásót kiemelték a gödörből s felesége házához szállították.

— **Oriási tüzvész.** *Daily Chronicle* jelenti *Montrealból*: *Hat Portageból* (a *Lake of the Woods* mellett) azt jelentik, hogy ott nagy tüzvész pusztít, a mely már 25 millió köbláb árukészletet, egy hajógyárat, 12 gőzhajót, két vitorláshajót, 11 lakóházat és több áruházat hamvasztott el. Az asszonyok és gyermekek menekülnek a városból, míg a férfiak a város végén keresnek menedéket.

— **Szönyeg-tolvaj.** *Mayer Károly* rovott multu egyén *Reiner S. Sándor* aradi kereskedő üzlete előtt egy 50—60 méter hosszúságú szönyegtekercset pillantott meg. Egy alkalmas pillanatban vállára vetette a tekercset s elvegyült a járókelők közé, akik azt hitték, hogy valami segéd. A kereskedő feljelentésére megindult a nyomozás

s Máttyás detektív a személyleírás alapján a tettest elfogta és letartóztatta.

— **Meglepetés Arad és környékének.** Egy ember, aki meglepetést szerez Aradnak — két-ségkivül: Porter Vilmos. Megszokta közönségünk az ő kereskedői szerepéhez nagy vára-kozásokat fűzni, s azt az egyet meg kell hagyni: Porter Vilmosban még soha, semmi féle irányban még nem csalatkozott. Igaz, ő nem rest a nyilvánosságot felhasználni céljai-nak elérésére, ott látjuk őt a küzdőterem min-dig, de éppen ez fokozza benne a tettvégyat és edzi erejét újabb alkalmakra. Amit az idén a karácsonyi vásárra produkált, az már kilép a vidék átlag határvonaláiból: Mert az egész országban, bár merre tekintünk szét a vidéki városok között, ily grandiózus tárlat sehhol sem látható, sőt a fővárosiak között is a legelső-vel vetekedhetik. Ötven méter hosszú terem-mel toldotta meg az áruháza díszmü- és játé-kozsztályait, mely látványnak pazar, gazdag és hihetetlenül széknakáprázató. A mai lapban foglalt hirdetést ajánljuk elolvasásra, egy szó tulás sincs benne. Jövő szerdán, december 3-án megnyitják a tárlat, öröme és szórakoz-tatására közönségünknek, mely ismét büszke-séggel emlegetheti Arad diadalát a kereskedői téren.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nandor könyv- és papirkereskedő urat (Széchenyi tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselő-séggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Földes Kelemen kitüntetés.** A bécsi egészségügyi és testi szépség ápolására használt cikkek kiállításán szép kitüntetés érte Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerősz. A juri díszoklevéllel és arany éremmel tüntette ki Földest a világhírű Margit kréme gyártmányáért.

— **Megnyit a karácsonyi külön osztály** *Nädler* Lajos divatruházában Arad, Andrassy tér, hol minden alkalmas ajándékok nagyon olcsón és dus választékban beszerezhetők. Maradékok félárban.

— **A gyermekbetegségek keletkezésének** megátalhatása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellentálló képességet kifejtő szerve-zettel bírjon, mely a baj csiráját fejlődni nem en-gedi. Különféle ezt célzó gyógyszerkészítmények vannak forgalomban, de általános tudott dolog, hogy egyetlen szer létezik, mely a hozzáfűzött vá-rakozásnak minden tekintetben megfelel; s e szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csuka-májolaj bevitelétől undorodnak s ezért nagyon hé-zagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem ize, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, va-lamint felnőttek szivesen veszik be. Tápereje nagy és könnyen emészthető. Üvege 2 korona a gyó-gyárakban.

— **Praktikus karácsonyi ajándék** egy élet-nagyságu fénykép, amely egyttal a legszebb szo-badisz, és örökös emlékül szolgál (az esetleges el-hunytról is.) Ilyenmü fényképek készűnek bármely beküldött fénykép után, a legszebb kivitelben az 1879. év óta fennálló Bodascher Siegfried (Wien II. Pratersrasse 61), tulajdonát képező többszörösen elismert műintézetben. Mint annak idején közöltük, ezen intézet kifogástalan készítményei az olmtűzi kiállításnak nagy tetszésnek örvendtek, úgy, hogy Rainer és Jenő főhercegek is dícséretesen emlékez-tek meg róla. (Bővebbet mai hirdetésűnkben.)

— **Az élet arany fája** sokszor már akkor rejt magában a pusztulás csiráját, ha külsőleg még viruló szépségnek örvend. Némely ember, aki sor-vasztó tüdőbetegségben szenved, embertársait meg-örvendeztetni szép arcu és erős testalku külsejével és csak az orvos gyakorlott szeme képes felismerni állapotának veszélyességét. Tartós köhicesés rend-szerint a kérelhetetlen tüdővész előhírnöke; a lég-zőszervek megbetegedései u. m. torok- és légcső-hurut, rekedtség, asthma, tüdőhurut, vérköpés, lé-legzési neheziségek, mellszorulás, tüdőcsucs-affectiók stb. mind szabad utat engednek a borzasztó beteg-ség befogadására. A ki az említett betegségeket figyelemre nem méltatja, annál inkább vétkezik maga ellen, miután tudja, hogy létezik olyan szer, mely még a legmakacsabb esetekben is sikerrel használtatott és mégsem használta. Ez a szer a „Pectora.“ A ki valódi „Pektorát“ akar hozatni, for-duljon közvetlen a Diana-gyógyszertárhoz, Budapest, Károly-körút 5., a hol azt 2 koronás csomagokban szetküldik.

— **A karácsonyi és újévi ünnepek** köze-ledtével, mielőtt vásárlásait eszközölné, tessék meg tekinteni *Weinberger* Ferenc ékszer- és óra üzletét, hol ez alkalomra igen nagy választék érkezett min-dennemü ékszerekből és órákból. Itt a legolcsóbb ár-tól fogva, a legdrágább és legszebb kivitelű éksze-rekből olyan dus raktár van felhalmozva, hogy min-den tekintetben kielégítheti mindenki — még a leg-kényesebb ízlésűek — igényeit is. Ugyanitt kitűnően berendezett ékszerjavító műhely is rendelkezésére áll a közönségnek, hol méltányos áron javíttatnak a hibás ékszerek.

Hercegi szerelmes levelek.

(Mirkó herceg és a kis színésznő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

A múlt esztendőben egy délmagyarországi szerb vándorszínésztrupp játszott a cettinjei ud-vari színházban. A színésztársaság drámai szen-déje annyira megnyerte a trónörökös tetszését, hogy intim barátság fejlődött ki köztük, amely még azután is fennmaradt, amikor a társaság már elhagyta Cettinjét. Vonalmaikat levélben tolmácsolták egymással.

A levélváltás a szerelmesek között oly nagy volt, hogy rövid idő alatt százötvennél több levelet irt *Mirkó* herceg a drámai szendé-nek. A levelekben azonban nem csupán szívügyekről volt szó, hanem magas politi-káról is.

A levelekben fejtette ki a trónörökös nő-zeteit fejedelmi rokonairól, egyes európai álla-mokról, szövetségekről, fejedelmi személyekről, a többi közt az orosz és német császárról. De nem feledkezett meg a szerbekről sem, akikről oly hangon emlékszik meg, amely minden szerbet végig sért, holott *Nikita* fejedelem már régóta úgy intézi dolgait, hogy előkészítse fi-ának a szerb trónra való jutását. Ez a cél le-begett a fejedelem szemei előtt akkor is, mi-dőn fiát *Konstantinovic* Natáliával házassította össze, akinek családja rokonságban áll az *Ob-renovic*sokkal.

Amikor *Mirkó*nak szerb trónörökössé való kikiáltását Cettinjében propagálni kezdték és a trónörökösnek *Konstantinovic* Natáliával való házassága aktuálisá vált, a herceg felhagyott szerelmével. Levelei azonban a színésznő bir-tokában maradtak, s mert nem bizott szerel-mese titoktartásában, de másrészt attól tartott, hogy a levelek esetleges közzététele a szerb nép rokonszenvére és nagy népszerűségére ala-pított trónöröklési spekulációnak véget vehet, megbizta adjutánsát, *Novákovics* századost, hogy keresse fel a jelenleg délvidéken tar-tózkodó színésznőt, kérje el tőle leveleit s hozza haza.

Novákovics azelőtt a szerb hadseregben szolgált, de állásáról és rangjáról le kellett mondania és az országot is el kellett hagynia, mielőtt montenegrói szolgálatba lépett volna.

Novákovics küldetésében el is járt. A le-veleket visszaszerezte a színésznőtől. Ahelyett azonban, hogy a levelekkel együtt visszatért volna Cettinjébe, felajánlotta azokat megvételre a szerb kormányának, ezzel a tétével akarván egyengetni annak az utját, hogy visszatérhes-sen Szerbiába és hogy előbb viselt rangját és állását visszanyerje. Az eredeti levelek jó pénzért el is keltek, *Novákovics* sokszorosította is azokat, hogy azok többek előtt is ismerete-sek legyenek.

E levelek nyilvánosságra hozatala bomba-ként hatott a szerb, főként a cettinjei udvar-ban, ahol *Mirkó* hercegnek ez a gondatlansága és diplomácia-ellenes eljárása valóságos meg-semmisítéssel fenyegeti a nagyravágyó *Nikita* legkedvesebb eszméjét, *Mirko* hercegnek szerb trónpretendensségét.

A második feleség.

(Meggyilkolt csábitó.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

Feltűnést keltő gyilkosság tartja izgatott-ságban Lübeck város közönségét. A szimpátia a gyilkos ránt fordult, aki megölte családi boldogságának feldulóját és aztán önmagát akarta kivégezni, de nem sikerült neki, mert megakadályozták.

Az eset a következő:

Lübeck egyik tekintélyes polgára: *Schra-meier* Bertalan gazdag kereskedő. *Schrameier* ezelőtt két évvel vesztette el nejét, akitől egy apró gyereke volt.

Hogy gyermekének anyja legyen, feleségül vette elhunyt nejének ifju, szép nővérét.

A fiatal asszony azonban nem felelt meg annak a várakozásnak, amit *Schrameier* beléje helyezett. A gyermekkel nem törődött, már az első hetekben a férjével összeveszett volt és napokig nem szólt hozzá.

Tegnapelőtt a férj levelet kapott, amely-ben jelenti valaki neki, hogy vigyázzon nejére, mert az esténként egy közeli szállodában talál-kozik saját unokafivérével, egy 21 éves hu-hanccal, akivel már az esküvő előtt viszonya volt.

Schrameier, aki szintén szeretete második feleségét, egy forgópisztolyt vett magához és az említett szálloda elé sietett, a hol lesbe állott.

Nem sokáig kellett várnia. Neje egy ifju karján megjelent és éppen be akart zárkózni vele egy szobába, amidőn a férj előrontott és egy lövéssel leterítette a csábitót. Neje úgy me-nekült meg, hogy az ablakon kiugrott. Az ab-lak nem volt magas és így nem történt baja. *Schrameier* forgópisztolyát most homlokának irányozta, de már nem sűthette el, mert kicsa-varták kezéből.

Schrameier jótékonyágáról híres ember. A múlt esztendőben is huszezer márkát adott a város szegényei részére és amikor másodsor megnősült, szegény férjhez adandó leányok számára tízezer márkát adományozott.

A derék ember boldogtalan házasesletét mindenki fájlalja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Hallósy László büntetése.** Az aradi tör-vényszék felelőviteli tanácsa ma foglalkozott *Hallósy* László ismeretes bűnügyével, mely felebbezés folytán került fóruma elé. A tör-vényszék helybenhagyta a három heti fogház-büntetést, a becsületsértés vádja alól azonban fölmentette.

§ **A testvér ilkos bűnygye.** Az aradi esküdt-szék ma folytatta *Drei Juon* bűnügyének tárgyalását. *Drei Juon* testvérgyilkosság miatt állt az aradi esküdtbíró-ság előtt. Ma *Meszényi* Antal dr. kir. ügyész mondotta el nagyszabásu vádbeszédét, utána *Szilássy* László dr. védő beszédét, kérve a vádlott felmentését. Az esküdték a perbeszéd-ek elhangzása után vissza-vonultak, de csakhamar visszajöttek, mert a feltett kérdéseken nem tudtak eligazodni. A törvényszék megadta a szükséges utbaigazítá-sokat, mire az esküdték meg is hozták a verdiktet melyly a bűnösnek mondták ki *Drei Juon* abban, hogy testvérét szándékosan meg-ölte. A bíróság *Dreit őt évi és hat hónapi* börtönre ítélte. Az ügyész megnyugodott, a védő semmiségi panaszt jelentett be.

§ **Aradi sajtóper Nagyváradon.** A legutóbbi képviselőválasztások alkalmával *Faragó* Rezső hírlapíró, lapunk belső dolgozótársa, egyik helyi lapba cikket irt a mezőkovácsházi választási mozgalomról, mely által az ottani főszo-lgabíró sértve érezte magát. Sajtópert indított

Faragó ellen, melynek ma volt a tárgyalása Nagyváradon. Az ügyet békés uton intézték el s így a további eljárást a tárgyalás megkezdése előtt beszüntették.

NAPIREND.

November 30. Vasárnap. Róm. kath. naptár: András. — Protestáns naptár: András. — Izraelita naptár: Rosch. Chodes. — Görög-keleti naptár (november 17.): György. — A nap két 7 óra 12 perckor, nyugszik 3 óra 54 perckor. — A hold két 7 óra 9 perckor, nyugszik 4 óra 31 perckor. Kécsay-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₄—12¹/₄ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₄—2¹/₄ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége melletti lélestér. Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhébb, borús, ködös, nyugaton sok helyütt csapadék. November 30. A Grünfeld-Bürger vonós négyesének hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradvidéki tanítóegylet közgyűlése délután 4 órakor (Polgári fiúiskola.) — Az aradi székely-otthon választmányi ülése délután 4 órakor. December 1. Az aradi tornaegyesület házi versenye (Polgári iskola tornacsarnok.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= **Fizetéseptelenségek.** A bécsi Creditoren Verein a következő fizetéseptelenségekről tesz jelentést: Steiner Mór, *Mezőtur.* — Kohner és Zsenicsék, Prága. — Kohn Salamon, cipőgyáros *Budapest.* — Keszler Bernát, Bécs. — Schnek Ferenc Károly, Bécs — Vértés Adolf, *Budapest.* — Gold Willibald, Jäagersdorf.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, november 29

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedő gyöngé. Lányha irányzat mellett 15.000 métermázsza került forgalomba, 2¹/₄—5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek olcsóbbak. Időjárás nedves.

Heti behozatal 181.000 métermázsza.

Estitőzsde. Berlin 1/4, páris 25-el olcsóbb.

Zárás 12 órakor:

Buza 1903. áprilisa	7.65—7.66
Rozs 1903. áprilisa	6.65—6.66
Zab 1903. áprilisa	6.37—6.38
Tengeri 1903. májusra	5.75—5.77
Repce augusztusra	11.95—12.05

Zárás 5 órakor:

Buza 1903. áprilisa	7.64—7.65
Rozs 1903. áprilisa	6.65—6.66
Zab 1903. áprilisa	6.35—6.36
Tengeri 1903. májusra	5.75—5.76
Repce augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	667.75
Magyar hitelrészvény	704.25
Lezámitolobank részvény	440.50
Rima-Murányi vasúti részvény	469.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	688.—
Közuti vasút	618.50
Városi villamos vasút részvény	328.—

REGÉNY-CSARNOK

A róma-párisi expressvont.

— Angol regény. —

Fordította: **Ritt Gyula.** [23] (Folytatás.)

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Az utolsó kihallgatással véget ért a vizsgálat első része. A jegyzőkönyvet befejezték és aláírták.

— A grófnő, a komorna és az olasz a leg-erősebb gyanúval vannak terhelve, — vélekedett a rendőrfőnök.

— És mind a három szabadlában van, — szólt közbe a vizsgálóbíró.

— Ha kiállítja az elfogatási parancsot, akkor kettő már foglyunk.

— Ennek azonnal meg kell történni, — egészítette ki a rendőrbiztos.

— Helyes! állítsa ki az elfogatási parancsot, fordult a vizsgálóbíró az úrnokhoz. — És Ön, kedves kollega ur, gondoskodjék annak végrehajtásáról. A grófnő a Madagaskar-szállóban van, az ő elfogatása nem fog nehézségekbe ütközni. Ripoldirol pedig az ön embere, Block fog beszámolni. Ami pedig a komornát illeti, őt

fel kell kutatnunk. Ez is az ön dolga lesz kollega ur!

— Mindenestre! Az ide rendelt hivatalnok bizonyára már itt lesz, majd kiadom neki utasításaimat. Nézze meg, hogy itt van-e? — fordult Flocon a behívott őrhöz.

— A felügyelő ur itt van, — jelentette az őr. Ep most érkezett vissza.

— Visszaérkezett? Tán megérkezett. akarja mondani.

— Nem, főnök ur, visszaérkezett Block, ki egy órával előbb elment innen.

— Block? Akkor történt valami. Bizton valami fontos jelenteni valója lesz? Hadd jöjjön!

Block felindulása és hirtelen megjelenése valami rendkívüli esetet jelentett.

— Mi történt? — kérdezte a kis főnök élesen. — Ön egyedül jön? Hol van az olasz?

— Oh, főnök ur, hogy is mondjam? Elment, eltűnt, én elvesztettem őt.

— Micsoda, eltűnt? Csak nem komolyan mondja? Most, mikor szükségünk van rá? — Lehetetlen!

— Szerencsétlenségre, azonban igen!

— Maga bornyu! Maga hatszoros ökör. Elfogom bocsájtani! Azonnal elfogom bocsájtani! Szégyene a rendőrségnek!

Flocon ur kegyetlenül szidta alárendeltjét s kissé túl is ment a határon, mert megfedkezett arról, hogy röviddel ezelőtt az olasz még nem állt gyanu alatt.

— Hát beszéljen. Hogy történt a dolog? Maga persze ivott. Vagy ez, vagy a falása okozta ezt a bajt. Bizton a vendéglőbe csalatta magát.

— Hallja a teljes igazságot főnök ur. A midőn mintegy órája innan elindultunk, a város felé fordítottuk kocsinkat. Az olasz rendkívül barátságosnak és szeretetreméltónak mutatkozott.

— Azt gondoltam, — morgott a rendőrfőnök.

— Egy finom szivart ajánlott fel nekem és elkezdett beszélni nem a gyilkosságról, hanem Párisról. A színházokról, a Longchampról, mulatókról, lóversenyekről, finom étkezésekről és a többi. Egész Párist úgy ismerte, mint a mellényzsebét. Midőn e fölött csodálkozásomat fejeztem ki, úgy nyilatkozott, hogy szolgálata sokszor hozta őt Párisba.

— Előre, előre! Csak a dologra.

— Amint IV. Henrik hidjának közepét elértek, azt mondotta nekem, hogy jó volna valamit enni, mert Larocheól mit sem evett. „Tán ön is enne valamit?” — szolt hozzám. „Csak egy falatot. Mi?”

(Folytatása következik.)

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1902. évi november hó 30-án

Bérletszűnet. Bérletszűnet.

Délután 3¹/₄ órakor, fél árákkal:

A kis Kohn és a nagy Kohn.

Eredeti énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Ifj. Polgár Károly. Zenéjét szerző: Serly Lajos.

SZEMÉLYEK:

Konkoly Margit, leánya	Németh J. Szilassy J.	K hn Izsák	Sarkadi A. Fűredi J.
Fehér Pista	Ternyei L.	Kohn Abr.	Győre Alajos.
Mancika	Pajor Agnes.	Krumpli Abr.	Gőtz Araka.
Nyájas Kristóf	Mariházi M.	Gerliczefalvi	Gőzon Béla.
Terka	Karácsonyi.	Balladavári	Szilassy J.
		Rücskös Jani	Tukorai L.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Bérlet 61. ss. Páratlan.

Este 7 órakor, rendes árákkal:

Casanova.

Nagy operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Faragó Jenő. Zenéjét szerette: Barna Izsó.

SZEMÉLYEK:

A sántán	Polgár S.	Rendőrfőnök	Juhász S.
A felesége	Rózsa Lili.	Emilia, neje	Garai Ilonka.
Napoleon	Sarkadi A.	Náthán	Németh J.
Casanova	Szabó József.	Egy bakter	Fűredi J.
Barbarina	Répásy G.	Pompadour	Singhoffer V.
Marai	Bokor Imre.	Heloise	Jeszzenszky J.
Marion	Parlagi K.	Clementina	Szilassy J.
Pietro, kertész	Bejczy Gy.	Udvarmester	Tukorai L.

Kezdete este 7 órakor.

Ertesítés.

Van szerencsém a t. olvasóközönséget értesíteni, hogy

60000 kötetre szaporodott

kölcsönkönyvtáram

új jegyzékei

megjelentek!

és díjmentesen állanak minden érdeklődő rendelkezésére.

Magyarban egy második pótkjegyzék jelent meg, mely a jelen év minden újdonságát és egyéb pótlásait tartalmazza.

Német, francia és angolban teljesen új, egyesített s egy alfabétaba osztott jegyzékeket nyomtattam, a melyeket az összes, maig megjelent újdonságokkal bővítettem s a keresettebb műveket több példányban szerezttem be

Az ifjúsági iratok, valamint a francia és angol irodalom kiválóbb termékeinek és újdonságainak beszerzésére is kiterjesztettem figyelmemet, úgy, hogy immár ezekben is meglepő nagy választék áll a t. olvasóközönség rendelkezésére.

A beszerzett könyvek újak és tiszták.

Havi kölcsöndíj 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb ki- szolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket. Az el- és visszaküldés igen kényelmesen kezelhető ládikában történik.

Vidékre is készséggel küldöm díjmentesen és bérmentve az összes jegyzékeket.

Hogy kölcsönkönyvtáram mennyire modern szervezetű és minden tekintetben színvonalon álló, misem bizonyítja jobban, mint az, hogy az ország számos nagyobb városában, u. m.: Szeged, Kolozsvár, H. M. Vásárhely, Lugos, stb. is már évek óta veszik azt igénybe, az illető bérlők legnagyobb meglegedésére. Egyetlen próbahónap is meg fog győzni bárkit kölcsönkönyvtáram nagy és szokatlan előnyeiről.

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

kölcsönkönyvtára 1582

Aradon, Atzél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. K. Arad. Mindenkitől szivesen fogadunk bármely irányú és tartalma közleményt. Lapunk kizárólag és csakis a közönség érdekeit szolgálja, nálunk minden okos szó meghallgatásra talál. Küldje tehát be azt a cikket egész bátran. Hogy közöljük-e, attól függ, vajjon közérdekű-e a téma, a melylyel foglalkozik. Ha gyengén van megírva, az sem baj, mi majd formát adunk neki.

Érdeklődő. Arad. 1. Az Aradi Közlöny nagy képes naptárát minden előfizető megkapja, tehát ön is. 2. Gondunk volt rá, megtalálja benne.

K. S. Arad. Nyílttéri közleményért azt illeti a felelősség, aki írta. Ha tehát a bíróság kérdőre vonja, önnek kell helyt állani.

X. X. Pécska. Küldje be mégegyszer. Kézirata elkallódott valahol.

Probst Károly és társai

Arad

francia, angol női divat különlegességek és

kelengye áruháza.

Karácsonyi vásár.

Nagyságos Asszony!

December hó 1-jével megkezdődik a szokásos Karácsonyi vásár, mely tart egészen új évig.

Ezen idő alatt az összes raktáron lévő árunk. nevezetesen **selymek, szövetek, mosókelmek, Lawn-tenisz, függönyök, fehérneműk, szőnyegek, utazótakarók, női kész Confectiek** és sok egyéb cikkek kerülnek eladásra, melyből a gondos háziurnője megvásárolhatja a legcélszerűbb ajándékot eskély árért.

Felhívjuk a nagy közönség kegyes figyelmét az idén ezen karácsonyi vásárra beérkezett

Lyoni selyem csoportra,

melynek eladása, szintén deczember 1-sejével kezdődik, feltűnő olcsó árban.

Az árak **esodálóatos olcsósága** onnat datálódik, hogy visszamaradt tárgyak a saisonból képezik legnagyobb részét a

Karácsonyi vásárnak,

részben selyemgyárosunknak visszamaradt készlete, melyet minden évben ez alkalommal készpénzért megvásárolunk és azt nagyra becsült vevőinknek vétel árban tovább adjuk, célja az, hogy nagyra becsült vevőinknek, ki egész éven át támogat, a Karácsonyi olcsóságait is nálunk fedezhesse.

Megmintáznai ezen dolgokat nem lehet s így nagyon kérjük mindazon nagyra becsült vevőink kegyes látogatását, kik eddig is nálunk szereztek be „ajándék” tárgyaikat, hogy alkalmuk legyen bemutatni ezen sok és kiválóan árszerű cikkeket.

Mély tisztelettel

Probst Károly és Társai

Aradon.

Atzél Péter-utca 3. szám alatt.

„Grand Prix” a párisi világkiállításon 1900-ban.

Világhírű orosz karaván
thea 1897

K. N. C. POPOFF
testvérek MOSZKVA.

cs. és kir. udvari szállítók.

Egyedüli raktár Aradon:

Vojtek és Weisz uraknál.

Védjegy törvényileg védve.

Nyilatkozat.

Azon ösmeretlen oldalról fölmerült hiresztelésekkel szemben, mintha mi a cégünk különlegességét képező Hungária Rum-unk árát jelentékenyen emeltük volna, — ki kell jelentenünk, hogy ez a valóságnak meg nem felel, és hogy Hungária Rum-unkat a jövőben is mint eddig

1 literes üveget 2 koronáért

2 literes üveget 1 koronáért

árúsítjuk.

Teljes tisztelettel:

Vojtek és Weisz.

2185

Nagyérdemű közönség!

Amidőn tizenkét évet meghaladó főpinczérei működéseim után azon szerencsés helyzetbe jutottam becsületes munkásságom és kitartó szorgalmam után, hogy önállósíthattam magamat és megvenhettem ezen ne es város egyik legkényelmesebb, legraktikusabban épült és berendezett, legjobb hírnévnek örvendő kávéházát, az **ABÁZZIÁT**, azon alázatos kéréssel járulok a m. t. es nagyérdemű közönséghez: lenne kegyes engem további becses pártfogásával megtisztelni.

Az **ABÁZZIA** kávéházat amidőn a mai napon megnyitom, oda fogok törekedni, hogy azt a m. t. közönségnek egy minden tekintetben megfelelő, elegáns, szolid és családias jellegű szórakozási helyévé avassam.

E végből az **Abázzia** kávéházat akként rendeztem be és szereltem fel, hogy az minden tekintetben a legkényesebb és modern kívánalmaknak is megfeleljen.

Kitűnő kávéházi italok, kifogastalan kiszolgálás és előzékenység által fogok törekedni a további bizalmat a jövőre is kiérdemelnem.

Ünnepélyes megnyitás ma, vasárnap lesz.

Alázatos tisztelettel

2185

Kuzma József,

kávész.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta főlve-
tnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbeli jegy küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

A kézműváru szakban gyakorlatilag képzett intl. megbízható utazót, ki Szabolcs és Biharmegyében már üzletileg működött.

Vidéki rőtös- és rövidáru üzlet részére, ügyes keresztény segédet, ki a magyar és román nyelvben jártassággal bír. Belépés dec. 15.

Vidéki női- és férfi-divat üzlet részére, ügyes fiatal segédet, rögtöni belépésre.

Norinbergi nagykereskedés részére, szakképzett idősb segédet, román nyelv ösmerete megkívánatik. Helybeli játék- és rövidáru üzlet részére ügyes fiatal segédet, azonnali belépésre.

Vidékre a férfi-divat és vegyesáru szakmában jártas, jó megjelenésű, kirakat-rendező segédet.

Ajánlunk:

Irodavezetésre alkalmas, önálló mérlegképes könyvelőt és magyar-német levelezőt, a ki megfelelő tőkével jövedelmező vállalathoz esetleg társul is lépne.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakorlattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órái irodai foglalkozásra.

A rövidáru szakban több évi gyakorlattal bíró, intl. ügyes szakképzett, jó megjelenésű segédet.

A fűszer- és csemege áruszakban teljes jártassággal bíró intl. ügyes fiatalembert.

Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.

A vas- és fűszeráru szakmában jártas, vidéki üzletekben működött, németül és románul tudó fiatal segédeket.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,

kirakat.

Keppich Zsigmond,

igazgató.

Aradmegyei tanító urak

figyelmébe és pártfogásába ajánlja

Ingusz I. és fia

aradi könyvkiadó cég országosan bevezetett és elősmert jó népiskolai tankönyveit:

Csik János Abc. bolti ára 50 fill.

Csik János II. olvasó ára 60 fill.

Csik János III. olvasó Aradmegye képes földrajzával ára 80 fill.

Csik János IV. olvasó (sajtó alatt)

Csik János fali olvasó táblák.

Záray Odön földrajz XIII. kiadás ára 60 fill.

Csik János Aradm. földrajza ára 50 fill.

Aradmegye térképvázlata (térképrajzoltatáshoz) ára 6 fill.

(60 fillér beküldése ellenében mutatványt fentiek bármelyikéből bérmentve küldünk.)

Kun Fülöp — Csatt

Gazd. ismétlő iskolai olvasó ára 1 kor.

(Az országban 450 helyen használják, eddig 25000 pld. fogyott el. Mutatvány 60 fill. bérmentve.) 2046

A f. é. nov. 30. és december 1-én tanító egyleti közgyűlésre bejövő tanító urakat kérem cégünket meglátogatni, készségesen szolgálunk felvilágosítással és kimerítő nyomtatott smertetésekkel fenti tankönyv kiadványokra vonatkozólag.

Ma vasárnap

november hó 30-án

a városi sörccsarnokban

a 33-ik gyalogezred zenekara

hangversenyt

rendez.

új és válogatott műsorról, melyre a nagyérdemű közönség tisztelettel meghívatik. Kitűnő ételek és italokról legjobban gondoskodva van.

Tisztelettel

Weisz Ignác,

vendéglős.

Kezdeté 8 órakor. — Belépi-díj 20 fillért.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.33
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsin délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvoat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.06
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

A közeledő fűtési idény alkal-
mából ajánlunk

első rendű szagtalan

Fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;
ugyszinte darabos

Légszesz-pirszenet

(kokszt).

100 kiló 4 kor. 40 fillér.

5 és 10 mm. egyszeri vételnél

árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz

kovács kőszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;
rostált darabos

bükk-faszén

100 kiló 4 korona 40 fillér;

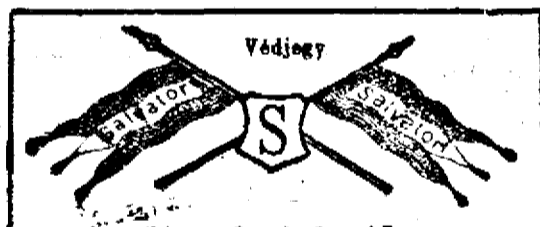
Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett félnap időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

1693

Telefon szám 139.

Vesebajknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

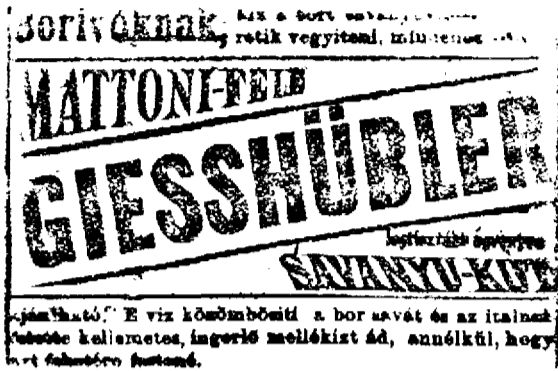
Első rangú gyógyviz és diatetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ültő élet-
módjuk folytán aranyeres bántal-
makban, hasi pozsga, máj- és vese
izgatási tünetekben vagy húgy-
savas vesehomok és vesekövek
képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Figyelmeztetés.

A Berlitz-iskola igazgatósága értesíti
az érdeklődőket, hogy a beiratkozás, a
csoporthoz tartás, az órák megállapítása s
egyéb tudnivalók megbeszélése végett
Charlier Ernest ur, helyettes igazgató,
mindennap délelőtt 10 órától fél 1 óráig a
Központi kávéházban a közönség rendel-
kezésére áll.

Hoffmann Antal női divatár-
háza a Vörös kereszt Aradon, An-
drassy-tér 14. összes divatickeiből,
melyeket az e cégnél üzleti elvként
követett az az eljárás, hogy a beszer-
zési források megválasztásánál a fel-
tétlen megbízhatóságot keresi, valamint
az árak belbecshez mért leszállított
árak egyaránt ajánlanak, ez évben is
december 1-től 31-éig oly izleses cso-
portosítást rendezett, hogy mindenki,
a ki a karácsony és újév alkalmából
az e szakba való ajándéktárgyakkal
öhajtja megemlékezését gyakorolni
azokkal szemben, a kikhez a szeretet,
barátság, vagy tisztelet kötelekei fű-
zik, oly bő választéket talál, hogy egy
a legkenyesebb igények, mint a prak-
tikus követelmények teljes kielégítést
találnak.

A cég karácsonyi és újévi divat-
cikkeinek ajánlatosságáról egyébiránt
ékesen beszélnek díszes kirakatai, hol
a cikkek pompás színezésben és remek
változatos dessainben, az izlés és szö-
pdség összhangjában az ár pontos je-
lölésével vannak felhalmozva.

Francia regények,

több ezer kötet.

Kötetenként 10 kr.-ért.

(Bolti ár 1 és 2 frank.)

Angol regények,

kötetenként 20, 25 krért.

Óriási raktár

magyar és német

antiquar-munkákból,

rendkívül olcsó árakon.

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésben, Aradon, 2046

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

KRAUSZ PAULIN

első aradi 75,000 kötetes kölcsönkönyvtára, könyv-
és papirkereskedése

Arad, Deák Ferenc-utca 2. sz.

A régi idény beálltával van szerencsém a
t. olvasó közönséggel tudatni, miszerint

kölcsönkönyvtáramat

ismét mintegy 10,000 kötetel bővítettem, úgy,
hogy az immár többi, mint 75,000 kötetből áll
és a magyar, német, francia és angol irodalom
minden jelentékenyebb termékét tartalmazza.

Páratlan előnyt nyújtok tisztelt előfizetőim-
nek az által, hogy a beszerzett könyvek kivé-
tel nélkül

újnak és tiszták,

amennyiben ódon könyvet nem sorozok be.

Mint hogy minden új mű több példányban
van raktáron, az ilyen utáni hosszús várakozás
kényszerűsége nálam ki van zárva.

Vidéki t. előfizetőim is egyenlő kiszolgálás-
ban részesülnek és minden új mű rendelkezé-
sükre áll.

Jegyzékek ingyen és bérmentve kívánatra
megküldetnek.

Havi kölcsön díj 1 korona 20 fillér; vagy
kötetenként 8 fillér.

A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 korona; vagy
kötetenként 6 fillér.

Vidékre: havonként 2 koronától feljebb.

1902-ben megjelent újdonságok:

Ohnet György: Ut a szerelemhez. Gyp: Ő
nem féltékeny. Benedek Elek: Csöndes órák.
Knut Hamsun; Victoria. Simon Vilmos: A bur
szabadságharc. Timár Szaniszló: Az öröm val-
lása. Farkas Emőd: Tisztek és asszonyok. Szom-
aházy István: Elhibázott élet. Trugenyov Iván:
Csöndes vidékek. Wells: A láthatatlan ember.
Dénes Tibor: Feleség. Abonyi Árpád: Oroszok.
Conan Doyle: Utolsó problema. — A véres hosz-
szu. — A sátn kutyája. Pekár Gyula: Manő-
ver-szerelem. Werner E.: Megszakított kötelé-
kek, stb.

Németben. Georg Ernst: Lotte als Mutter.
— Fräulein Mutter. D'Annunzio: Der Prophet.
Ballestrem: Der Kampf um's Glück. M. Bern-
hard: Das corpus delicti. Eschtruth: Die Bären
von Hohen Esp — Hungerford: Die Schwie-
gertochter. Marni: Die Gattin. Ompteda: Das
schöne Geschlecht. — Traum im Süden Potapen-
ko. Eine Scheinehe und ihre Folgen. Zobeltiz: Der
Bakfisch-kasten — Albine. — Prinzess Hum-
melchen. Burnett: Eine vornehme Dame. Quida:
Zwei Sünder. Crocker: Die Spinne. W. Heim-
burg: Sette Oldenroths Liebe. Schnitzer: Der
Liebesbrief meiner Köchin. Prevost: Die jung-
frau Stratz: Alt Heidelberg, du Feine.

Franciában. Gyp: Les amoureux. Ohnet:
La marche á l'amour. Prevost: Lettres á Fran-
çoise. Zola Emile: La vérité en marche.

Angolban. Mrs. Alexandre: The freres. —
The admirals ward. Hawthorne: Dust. Helen
Mathers: Story of a sin. Fothergill: The Well-
fields. Norris W. E.: Matrimony. — No new
thing. Burnet: That lass o'lowrie's.

Fenti cég könyv- és papirkereskedésében
kaphatók továbbá mindennemű alkalmi vételek,
mint: Ifjúsági iratok és mesés könyvek félárban.

Remek papír-árak, képes levelezőlap-újdonsá-
gok, festő minták, zeneművek, stb.

Minden divatlap, bel- és külföldi folyóirat,
raktáron; egyes számok külön is kaphatók.

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin,

Deák Ferenc-utca 2. sz.

1852

S z e s z ü z l e t.

— November 29. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115-
korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban
118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100:
liter 2, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított mész 12'80—13— korona mmázsánként.

Előnyös alkalmi vétel.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy raktáromon lévő

összes női és lányka kalapokat

az előre haladt időny és ériási raktárom miatt meg bevásárlási áron alul is elárusítom.

Régi hírnevem biztosít a pontos és szolid kiszolgálásról. Ajánlom a következő ozikkekét.

Női kalapok 2 frtől feljebb. Leányka kalapok 1 frt 20 krtól feljebb.

Magamat a m. t. hölgyközönség jó indulatába ajánlva, maradok teljes tisztelettel

GRUBER E.

Üzleti helyiség Aradon. Szasadság tér, Színház-épület (Mezzanin).

Kész gyászkalapok raktáron vannak és hozzávaló fátolok 4 frt 50 krtól kezdve kaphatók.

Magyarad községben, a „Nagyuri hegyen“

jó és szépfekvésű helyen egy tagban

7 katasztrális hold területű

SZÖLLŐ,

a melyből 5 hold megforgatva és ripariával beültetve van,

jutányos árban eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal. 2166

Modern, alig használt

cserép kályha,

villamos csillárok

és villamos

asztali lámpák,

gyönyörű

ablak pódium,

parkettából,

butorok, függönyök, ékszerek és ruhaneműek

jutányos áron

eladó.

Bővebbet Boros Beni-tér 15. szám I. 12.

Ugyanott nagymennyiségű nyitott állványok és egy betegtoló kocsit olcsón kaphatók. 2148

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kívánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 1928

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Spiritus izzófény.

Minden régi petroleum lámpás könnyen átalakítható a patent spiritus gázfejlesztővel izzófényre. A teljes felszerelés ára esomagoslással és bérmentesítve 6 korona.

Szállítható izzó harisnyák! 25 darab 12 kor., 50 darab 22 kor., 100 darab 40 korona. 2071

Ezen árakban bennfoglaltatnak a nickel oldaltartók is.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

Göhstrumph-Fabrik „BRILLANT“

Berlin W., Mauerstrasse 42g. Küldés utánvétellel.

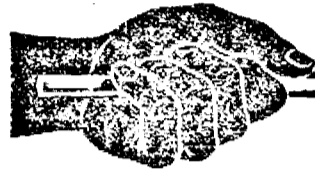
Telefon szám 493.

CZIRKÁL GÉZA

asztalos,

Atzél Péter-utca 3. szám,

a színházzal szemben. 2196

A Z É L E T M E N T Ő.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: **Fábián András, Turkován.** (Utányomás tilos.)

Mióta áll a világ, senki sem látta oly hasznát az olvasásnak mint az édes atyám, aki nagy beteg volt és hogy most egészséges, annak köszönheti, hogy olvasni tud.

Négy esztendőig kínlódott jó atyám, gyomorgörső és bélhurta volt s vérszegénységben szenvedett; minden esztendőben vérhas támadta meg s a mellett szivdobogás. Ezek voltak belső betegségei, de borzasztó külső bajokban is szenvedett szegény. A oszós és reumatikus bántalmak rettentően kínozták, dereka fájt, izonyú szaggatással voltak és semmi sem használt neki. Már-már felhagyott azzal, hogy orvosi szereket hasztalan dobálja ki pénzét, s pamákba csavarva egész napon át a kályha mellett ült s az imakönyvet s naptárban olvagatott. Egyszerre csak felkiált:

— Ez az! — Micsoda? — kérdezték mi.
— Ez az! — ismételte az öreg és egy elbeszélésre mutatott, melynek a címe: „Egy öreg ember titka“, melyben elbeszéli Ifj. Szabó István, hogy a világ semmiféle szere már nem használt neki, végre a híres Feller-féle „Elsa-Fluid“-hoz folyamodott, mely nem csak őt, de a faluban még sok más embert is meggyógyított.

Nem akartak elrontani kedvét és kívánságára Feller V. Jenő gyógyszerárától a „Szt.-Háromság“-STUBICZA, Templom-utca 91. rendelünk 12 üvegese Elsa-fluidot, mert kevesebbet nem adnak. A patikus ur 5 korona utánvételt mellett egy tuczt Elsa-fluidot küldött és használati utasítást mellékelte hozzá, melyből megtudható, mikép kell használni. A postaköltséget ő maga fizette.

14 naponként keresztül óránként húsz csopet ivott atyám egy kanálnyi tejben ebből a jóillatú Elsa-fluidokból s minden reggel és este jól bedörzsölte magát az Elsa-csoppekkel. A 9-ik naptól kezdve jobban érezte magát és 2 hét múlva pedig egészséges lett.

A faluban hamarosan megtudta minden ember, hogy atyám egészséges. Valamennyien Feller-féle Elsa-Fluidot rendeltek s csodálatosan az mindenkinek használt. A Dandár István öregsége következtében szemgyöngyegében szenvedett, már közel volt a megváltáshoz s emiatt a Feller-féle

Elsa-Fluidot kezdte használni. Hat hét alatt úgy látott, mint egy fiatal ember. Nagy Jánosnak és még 20 embernek szurása és derékzabaja volt a fejük és keresztosntjuk fájt, erősen köhögtek, influenzások voltak és valamennyi egészségesé tette a Feller-féle Elsa-Fluid. Erős Károlynának szédülései voltak és mellbaj kínoztta, vért köpött s láza volt, úgy, hogy a tejét is elvesztette, onnélfogva hasgörsöket és kiütéseket kapott, ezt a szegény asszonyt is kigyógyította a Feller-féle Elsa-Fluid, újra volt teje s gyermeke is pompásan meghízott. A plébános ur gazdasszonya orbánost kapott az arcán, mérges daganata volt a lábán s a nyaka fájt. Kolompár András remesges fogfájásban és hat gyermeke sarvaságban szenvedett, gyomorba-juk, hányingerük, dugulásuk és giliztájuk volt. A Feller-féle Elsa-fluid úgy ezeket, mint minden előforduló betegséget kigyógyított.

Az Elsa-fluid mind híresebb lett, a szegény emberek összegyűjtötték pénzüket és sokan együttesen 16 koronáért négy tucztot rendeltek, hogy így olcsóbbá kerüljön. Ez a szer az öreg marhának és a sertéseknek is használt. Az én öreg apámnak nem volt nyugta és egyre azon gondolkodott, mikép mutatnana ki háta- Feller V. Jenő gyógyszerész urnak, kinek egész életét köszönhettem. S mikor egyszer a templomból jött, szöli hozzám:

— Az olvasásnak köszönhetem, hogy erre a jó szerre találtam, amely az én életmentőm volt. Nj hát le fiam, ird meg, hogy mint segített rajtam a Feller-féle Elsa-Fluid s mi a legmélyebb hála! Érez- zük iránta s ne sajnálja, nyomassa ki az újságokban és naptárakban, hadd tudja meg a világ, mily hatá- tos szer az Elsa-fluid.

Ti, kedves olvasók, ha az Elsa-fluidot meg akarjátok rendelni, így címzeztétek:

Feller V. Jenő

gyógyszerárának

Stubiczán, Templom-utca 91. sz. (Zágrábmegye.)

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid

(Feller jó illatu növényessenzia-Fluidja az „ELSA“ védjeggyel)

minden üvegén és használati utasításán olyan védjegyet visel, mint mellékelten látható „ELSA“ névvel és „FELLER“ alá- irással. — Az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon a Feller-féle Elsa-Fluidot aranyéremmel és érdemkeresztekkel tüntet- ték ki. — A Feller-féle Elsa-Fluid utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldésével rendelendő. Ár:

Használati utasítással, postaköltséggel és ládával együtt.	12 üveg vagy 6 duplaüveg ... 5 kor. — ill.	INGYEN
	24 „ „ 12 „ „ ... 8 „ 60 „	kapnak a ren- delők minden
	36 „ „ 18 „ „ ... 12 „ 40 „	ismételten rendelt tuczt Elsa- Fluidhoz 1 üveget.
	48 „ „ 24 „ „ ... 16 „ —	
	60 „ „ 30 „ „ ... 20 „ —	

Óvakodjunk utánzatoktól!

Csak a Feller-féle Elsa-Fluid valódi! — Ha egy levél elveszne, czélszerű ajánlva írni.

Ajánlatnak még a

Feller-féle Hashajtó

ELSA-RHEBARBARA-PILULÁK. A legjobb, legolcsóbb és ezerszer kipróbált hashajtó- szer, gyors és hatásos. Fájalmat nem okoz, étvágy- gerjesztő. Elősegíti az emésztést, tisztít, csillapítja a fájdalmat, kitűnő a gyomor és emésztési szervek leg- több betegségeinél. 1 tükercs (6 doboz) használati utasítással együtt 4 korona bérmentve.

Az ELSA-FLUIDOT az egész házban mindenre használok, derékfájásnál, fog- és fejfájás ellen, gyomor és belső fájalmaknál, szóval minden el- len, sőt még a lovaknál is, ha köllike van, nagyon sikeres szer.

Bogdánffy Kálmán.

Bánlak, 1902. május 26-án.

Az Öntől kapott ELSA-FLUID szemhajom ellen valóban kitűnő hatással volt. Már 2 év óta fájnak szemem és ELSA-FLUID-ja már rövid használat után meggyógyított. Irja

Frason Ferencz.

KESKENYERDŐN, Baranyamegye, 1902. évi feb- ruár hó 7-án.

Ki valódi Feller-féle Elsa-Fluidot és valódi Feller-féle Elsa-Pilulákat akar, rendeljen levélileg és címzeze pontosan az egyedüli készítőnek:

FELLER V. JENŐ, gyógyszerész

Ő os. és k. fensége Bourbon Fülöp herczeg udvari szállítója, 2045

STUBICZA, Templom-utca 91. szám. (Zágrábmegye).

Főraktárak Budapesten: **Török József** gyógyszerárában, Király-utca 12. szám. **Dr. Egger „Nádor“** gyógyszerárában, Váci-kört 17. szám és **Zoltán Béla** gyógyszerárában, Szabadság-tér és Setafer-utca sarkán. Aradon kapható: **Butori Földes Kelemen** és **Tábor Gyula** gyógyszerárában.

Tessék levélet pontosan címezni!

Vámmentes szállítás!

Carl Gottlob Schuster jun.

nagy hangszergyára

Markneukirchen, 519.

(Szászország.) 1717

Alapított 1824. évben.

Hangszer katalogus ingyen.

Cserét engedélyez.

Számos elismerő okirat Ausztria-Ma- gyarország minden részéből.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol Magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49 Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek. 1570

Feltűnő újdonság!
DELICE || Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szivhat.
legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Asszonyok és Leányok!

A havi bajok nehézségei, hátfájás, testfájás, görcsök, lejjátás, rosszullét stb. ellen ajánlatos „Amasira“ egy határozottan ártalmatlanul ható és kellemesen bevehető theakeverék (poralakban). Orvosiilag melegen ajánlva. Dr. med. M. Stuttgartban írja a többek közt: „A belsőleg ajánlt gyógytheák közül, egy sereg kedvező tapasztalat alapján, egy újabb theavegyüleknek adtam előnyt, amely „Amasira“ név alatt van bevezetve és hatásában tényleg minden más theát felülmúl. stb. — Dr. med. G. Berlinben jelentést tesz eredményeiről és a többek közt ezt mondja: „S. A. k. a. Köpenick S. asszonynál: A gyenge alkotású, kisse halavány páciens rosszullétről és hátfájásról panaszkodott a havi baj kezdeténél, valamint néhány nappal azután. A negyedik eszébe tosnál elmúltak ezen nehézségek. Más okból történt utolsó látogatásánál aug. 3-án iriösebbnek látszott, mint azelőtt. Életunsága elmúlt és most kettő helyett dolgozik. stb. — J. asszony Stuttgartban közli: „Nem fogom elmulasztani minden felebarátnómnak ezen kitünően ha ó készítményt a legmelegebben ajánlani.“ stb. — A fenti, valamint minden elismerő irat eredeti példányai a gyárosnál betekintésül le vannak téve. — Amasira ára dobozonként K. 3.— (3-4 hónapig eltart!) Csúpan A. Locher névalírásával valódi! Egyedüli gyáros: Andr. Locher. Pharmac. Laboratorium, Stuttgart.

Raktárak: Budapest: Török J., Király-utca 12. sz. Pozsonyban: Dr. Adler Salvator-gyógytárában, valamint az Osztrák-Magyar monarchia minden nagyobb gyógytárában. 2192

Téli ingek, nadrágok, keztyük,
gyermek őszi és téli sapkák és kalapok.
Szőnyegek, függönyök,
Linoleum és I. rendű parquatta szőnyegek,
függő- és asztali lámpák,
vadász fegyverek és táskák
nagy választékban.

ZIMMERMANN és EISELE

Arad, a Szentháromsággal szemben (Templom-utca sarkán)
a „Zöld papagájhoz“ 1671

Ablakredők és lőtakarók.

Eladó!

Az aradi határban
16 láncc első osztályu

szántó föld,

szállással és gazdasági épüle-
tettel együtt

szabad kézből eladó.

Érdeklődők forduljanak özv.
Vlejku Jócáné urnőhöz Arad,
György-utca 44. 7214

SZŐLŐTRÁGYÁZÁSRA feltűnő gyors és biztos hatásának bizonyult, főleg homoki szőlőkben bámulatatos fejlődést idéző, gyenge és elmaradt szőlők felsegítésére legalkalmasabb **a szárított kóbányai sertéstrágya,** teljesen légszáraz, bűzmentes, kézzel szórható, 50 kgros zsákokban szállítatik. Az állami szőlészeti telepeken tett összehasonlító trágyázási kísérletek alapján, előnyöknek bizonyult, a cs. és kir. udvari szőlőgazdaságokban és legkiválóbb szőlőbirtokokon általánosan bevezettetett.

BUDAPEST KÓBANYAI TRÁGYASZÁRTO ÉS

Budapest, Schönermann utca

BUDAPEST

Felvilágosítást nyújt: Szilágyi Gyula Aradon, Karolina-utca 4. szám.

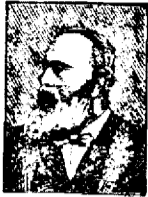
Kitüntetve. Alapítva 1879-ben.

A legszebb, legalkalmasabb és legötletesebb

karácsonyi ajándék

egy életnagyságu arckép, mert örök becse van és egyszersmind szabadiszűl, továbbá előnyös nász-, névnap, születésnap, vagy egyéb alkalmi és ünnepi ajándéku szolgál, de ugy is mint örökös emlék (különösen megholtakra) föltötte alkalmas. Ezeket az arckepeket bármilyen beküldött fénykép után a legfinomabb kivitelben készítem el. Nagysága 40:50 cm., ára 3 ft.

Hü hasonlatosságaért és tartósságaért kezesekedem.

A fényképet sértületlen állapotban küldöm vissza. A képet 10 nap alatt elkészítem. (Karácsonyi ajándéku szánt képeket tessék minél előbb megrendelni.)

Bodascher Szigfrid kitüntetett arcképfestészeti műintézele
Bécs. II., Praterstrasse 61.

Bayer Hugó, gyógyszerész „A római császárhoz”

Bécs-város, Wollzeile 13. sz.

Ajánlja a t. cz. közönségnek alábbi, saját gyártmánya különlegességeit, melyeknek hatását sok évi siker biztosítja.

A Bayer-féle salicyl-kaucsuktapasz

biztos szer a tyuzkemek és bőrképződések alapos, veszélytelen és fájdalommentes eltávolítására. E kitűnőnek bizonyult tapasz ára pontos használati utasítással együtt borítékanként 30 kr., vidékre 35., ha az öszeg levélbéllyegekben beküldetik.

Lanolin-krem durva, repedezett bőr ellen. 1 tégely 20 kr. — Szalmiákpaastillák, hurutos bántalmaknál kiűnő hatással. 1 doboz 40 kr. — **Ételpor**, kiűnőnek bizonyult. 1 doboz 50 kr. — **Urtifüle**, legregibb házi szer köhögésnél, rekedtségnél és elnyálkásodásnál. 1 üveg 50 kr. — **Fejkorpa**, egy üveg 60 kr. — **Tolltöte-czet**, egy üveg 50 kr. — **Bécsi hógypor**, teljesen ártalmatlan, a bőrnek simaságot és természetes friss színt ad, egy doboz 30 kr. Fehér, sárga és rózsaszinben (barnáknak). — **Arcakemő**, biztos szer szeplők, májfoltok, bórakák stb. ellen, egy tégely 70 kr. — Megrendelések eskis „A római császárhoz” ozimzett győgszertárhoz, Bécs város, Wollzeile 13. sz. Bayer Hugó gyógyszerész címére intézendők. Naponta 2-szeri postai szétküldés. 1893

Restitutions Fluid
Kwizda féle

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősítő, liczarnoknál, inák merevségénél stb., az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lenli védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárában és gyógyszerkereskedésében. Főraktár: Kwizda Ferenc János kerületi gyógyszerész, Kornuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

arany éremmel

kitüntetett

„Weisenbacher“-féle

COGNACOT

ajánljuk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe, mint valódi és tiszta

borpárlatot,

s kérjük össze nem téveszteni ama sok, csak hideg, keverés uton készült árukkal.

Hankus és Cservenyák

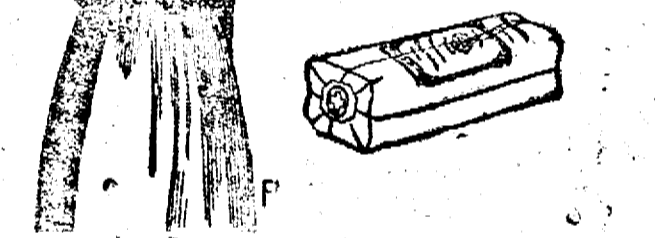
tulajdonosok,

Salgó-Tarjánban.

Főraktár Arad és vidékén: Karátsonyi Antal urnál, ugyszintén kapható: Daimel Lajos urnál. 1681

VÖRÖSKERESZT MALÁTA KÁVÉ
A PÖTKÁVÉK KIRÁLYA
MONI-IPAR
GYÁRTELEP: BUDAPEST
I. KRISZTINAKÖRÜT 107. sz.

Vezérképviselők:
Kovács és Hirsch
Budapest, VII., Dohány-utca 88.

Jó órákat olcsón
küld 3 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek
Konrad János
óragyára,
aranyárak kiviteli háza
BRÜX, 270. sz (Csehország).
Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra 5.80.
Valódi ezüst láncz frt 1.20.
Nickel ébresztő óra 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van kitüntetve. számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomom. 1903
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden rossz szag eltűnik

és a levegő állandóan tiszta és kellemesen belelegezhető. háló, gyermek szobákban, ebédlőben, beteg szobában, irodában és closetben az önműködő

„Longlife”

szobalevegő tisztító készülék által:

Kitüntetve a hamburgi egészség ápolási kiállításon 1898. október 9-én stb. stb.

Dicsérő és elismerő iratok a bel- és külföldi orvosi tekintélyektől. Ö felsége cabinetjétől a főnemesség és a polgári körök ezer tagjaitól.

A „Longlife” készülék minden szobának disze, ára teljesen felszerelve 7 korona.
Megrendelhető és megtekinthető **Szigeti József urnál Aradon, Perényi-utca 7/b II. udvar.**

Ritka találmány ért el oly nagy elterjedtséget, mint az utolsó 10 év alatt a „Longlife” szobaszellőztető készülék. A készülék a legtöbb orvostól használva és ajánlva lesz, a mennyiben a szoba levegőjét a legegyszerűbb módon felfrissíti. Hogy ez az emberi szervezetre mennyire fontos, felesleges említeni. Amellett a dohányfüst, kigőzölges és carbol stb. stb. rossz szagát eltávolítja. A készülék igen csinos kiállításban, teljesen felszerelve 7 korona. 1891

Erdélyi kávéház, buffet és étterem!

Van szerencsém Aradváros m. t. közönségével tudatni, hogy a

volt **Lówy Ignác-féle**

kávéházi helyiséget

(Szent Pál-utca 10.)

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően speciális erdélyi konyhával megnagyobbítva, megnyitottam.

Czélom elérhetéséért azt csakis szolid alapon vezetem és azon fogok lenni, hogy m. t. polgári vendégeim teljes megelégedését kiérdemeljem.

Hűdeg és meleg ételek minden időben. — Pontos és figyelmes kiszolgálás. — Szolid alapon vezetett üzlet.

Alázatos tisztelettel
Fülöp Károly,
kávész.

2096

KRIEGLER ADOLF

mű-órák és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 18. szám, (Lőcs-ház) Záray delikatesz üzlete mellett.

Van szerencsém Arad és vidéke nagybecsűt közönségének tudtára hozni, hogy Krieglér D. budapesti arany, ezüst és ékszerárugyáros Aradon fióküzletet nyitott és saját készítményű áruival, melyek a legizlésebb és legújabb kivitelűek, gyári árakban árusítom. Az összes arany és ezüst áruim a magyar kir. fémjelző hivatalból fémjelezve vannak.

A Krieglér D.-féle arany, ezüst és ékszerárugyár 35 éve áll fenn és számtalan éremmel lett kitüntetve.

Egyszersmind értesitem a n. b. közönséget, hogy elvállalok mindennemű órajavitásokat és legnehezebb különlegességű munkákat ugy órákban, mint aranyemű munkákban. Nálam vásárolt vagy javított órákért 3 évi jótállást eszközölök.

Becses pártfogását kérve 2133

alázatos tisztelettel

Krieglér Adolf,

chronometer mű-órák és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 18., Lőcs-ház.

Idegbetegeknek fontos!

Hűdés elleni zsir. (Ideg esszencia.)

Legújabb gyógyszer.

A hűdés elleni viz (vagy ideg esszencia), egy olyan folyadék, amely naponként egyszeri fejmossásként jön alkalmazásba; ez által megfelelő anyagok jutnak közvetlenül a bőrön keresztül az idegrendszerbe, melyek azt, valamint az egész testet erősítik, új életre kelnek és így meglepő eredmények érnek el. Már sok idegbeteg szabadult meg így módon bajától, amit igazolni is tudunk. A meghűlés ki van zárva, sőt ez inkább megvéd a hűlestől.

A hűdés elleni viz minden esetben használható, ahol akár az idegrendszer megnyugtatásáról, avagy ennek működésbe hozataláról van szó. Ennek különösen az a rendeltetése, hogy megvédjen az agyhülestől, agylágyulástól és az agyba való vértörléstől.

Hamár a szerencsétlenség bekövetkezett, úgy ezen hűdés elleni viz (ideg esszencia) kiválóan alkalmas ennek elmulasztására és a szerencsétlenség által beállott bémulás, ideggyöngöség stb. gyógyítására mert általa egy eddig még nem ismert gyógyszer lépett életbe.

Ezen új, egyszerű és olcsó, amellől ártatlan, hatékony gyógyszer felhívom mindenkinet a figyelmét, kik **gutattétől** félnek, avagy **idegesek**, **fejfájásak**, **hát-fájásban** vagy **migraine**ben szenvednek, **fej-vertolulások** szoktak lenni, homlok alatti nyomást éreznek, kik könnyen felizzadnak, levertség, oktanul aggodalmaszkodás, fülzúgás, álmatlanság, szédülés, göresék, a végtagok merevsége, **gyenge emlékező** tehetség, kinek szeme káprázik, avagy szeme előtt sötétséget lát, kéz és láb elhalásánál, reszketegség, csuklás, **dadogás**, **nyelv- és nyelvérdő** érzéketlenség, **gyöngöség**, **étvágytalanság**, **ájulás**, **reuma**, **szívbetegség**ben stb. stb. szenvednek, azoknak ajánlatos a híres hűdés elleni vizet (ideg esszencia) használni.

1 üveg circa 4 hétig elég, melynek ára portóval és csomagolással együtt 9 korona, és a valódi csak tőlem szereshető be. 2062

August Hemme,
Hannover, Ludwigstr. 24.

3 nap alatt meggyógyul

a Hughes-folyás — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hopital-Mydiben vérhajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli magómlés meggyógyítására is feltétlenül biztos. Árend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 frt. utánvétellel, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Tóth Ödön 1853

Budapest, VIII. József-körút 53.

Magy. kir. államv. üzletv. Debreczen.

27128—1902. sz.

Pályázati hirdetés.

A magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége a vonalai részére 1903., 1904. és 1905. években évenként szállítandó mintegy 1200 köbméter darabolt kavics, 3000 köbméter terméskő, 1000 m³ ázsia oltatlan mész, 100000 darab egetett fali téglia, és 100000 darab fedélcserep szállítása iránt pályázatot hirdet.

A részletes pályázati feltételek és ajánlati minták a debreczeni üzletvezetőség I. osztályánál a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, ugyanott díjtalanul meg is szerezhetők.

A kitöltött s ivenkint 1 korona magyar bélyeggel ellátott ajánlatok a debreczeni üzletvezetőség I. osztályához 1902. évi december hó 10 napjának déli 12 órájáig benyújtandók vagy posta útján beküldendők, — az 5% bányapénz készpénzben vagy állami tétetekre alkalmas értékpapírokban egy nappal előbb teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A szállításhoz irányadó a m. kir. államvasutaknál érvényben levő 122291/1896. számú általános anyagszállítási feltételek és fenti számot viselő részletes szállítási feltételek. Ezen feltételektől eltérő, továbbá olyan ajánlatok, melyek nem a kitűzött határidőig adatnak be, vagy táviratilag tételnek, végre melyekhez bányapénz nem küldött, figyelembe nem fognak vétetni.

Debreczen, 1902. évi október hónap.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Egy csoda hangszer! a Trombino.

Tanulás és hangjegy ismeret nélkül azonnal játszhatja mindenki rajta a legszebb dalokat, tánczdarabokat, indulókat, u. m.: Sackingeni trombitás, Sei nicht böse, Beim Souper, Radeczky induló stb. és még 200 más kiváló zenedarabot, ezen az újtalálmányu, kitűnő és elegánsan kiállított trombitán az u. n.

„Trombino“-n.

A Trombino a jelenkor legszenzációsabb találmánya és mindenütt nagy feltűnést kelt, különösen akkor, ha valaki egy társaságban egyszerre csak mint kürtművész lép fel, holott az illetőnek ezen tehetőségéről azelőtt senki tudomással nem bírt. Minden dal tanulás, fáradság és erőlködés nélkül azonnal játszható, csak a megfelelő hangjegy szalagot kell beilleszteni. **Pompás és örömteljes zene.** Mulatságoknál, társaságokban vagy otthon, a legszebb szórakozás. Kerékpár-, kocsis- vagy gyalog-kirándulásoknál, csolnakázásnál a legmulattatóbb kísérő. Tánczhoz vagy énekkísérethez kiválóan alkalmas. A Trombino gazdag tartalmu daljegyzékkel együtt, melyben könnyen megérthető magyarázat is van:

- I. minőség finom nickellezéssel 9 dallal 3 frt 50 kr.
- II. minőség finom nickellezéssel 18 dallal 6 " "

Dal-lemezek az I. minőséghez darabonként 30 kr., a II. minőséghez 50 kr. Egyedüli szétküldési hely utánvétellel 2177
KERTÉSZ HENRIK, Bécs, I. Fleismarkt 9—976.

Irodai gyakornok

folyó év december 15-iki be-lépéssel 2158

kerestetik

egy vidéki malom és gazdaság irodájában teljes ellátással és kezdetleges fizetéssel, kik irodai teendőkhöz már némi gyakorlattal bírnak, érettségizettek és románul beszélnek, előnyben részesülnek.

Ajánlatok Holländer Sándor urhoz nyujtandók be Csermón.

Brassay Testvérek

Arad.

Ajánlják divatos

rövid fűzőiket,

ugyszintén

mérték utáni megrendelések

6 óra alatt készülnek. 2159

Kérjük a becses hölgyközönséget látogatásával megtisztelni.

Karácsonyra!

Bámulatos ujdonság!

325 drb. 1 frt 95 kr.-ért.

Egy pompás aranyozott óra elegáns láncszal, három évi jótállás mellett, egy „Laterna Magica“ 25 érdekes képpel, egy igen finom nyakkendő tűsímili brillantkővel, egy keleti gyöngyökből való nyakék, a legmodernebb női ékszer patent zárral; 1 finom bőr pénztárca, egy nagyon elegáns szivarszipka, 1 double-arany kezelő- és ingomb-garnitúra, 1 finom zsebkecs, 1 finom toilette-tükör tokban, 20 darab a levelezéshez szükséges tárgy és még 200 darab különböző apróság, mely minden háztartásnál elkerülhetetlen. Az érdekes 325 darab tárgy, melyek közül maga az óra megéri a pénzt, megkapható az 1 frt 95 kr. utánvétellel az elárúsiótól!

S. Kohane

KRAKKAU, (Galicia).

POSTFACH 72.

Ha a küldött áruk nem felelnek meg, a pénzt visszaadják. 2185

Szép fogak!
csakis

DENTOLIN

fog creme

használata által nyerhetők.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.
Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye mindennemű

illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogaszkek,
szájvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.

A legmagbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

szülészeti

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

WOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON. 1710

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a **Kiadóhivatal:**
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Judakozódásnál kerük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a **Kiadóhivatalban:**
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

En rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédek kereső vagy cselédnek ajánló apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50-60 fillért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Apró hirdetésekre szolgáló levelezőlapok kaphatók Aradon:
Révész Nándor
könyvkereskedésben, Szabadság-ter és Forray-utca sarok.
Ifj. Klein Mór
könyvkereskedésben, Atzél Péter-utca.
Kerpel Izsó
könyvkereskedésben, Andrassy-ter.
Kubina Béláné
papirkereskedésben, Hunyadi-utca.
Keppich Zsigmond
papirkereskedésben, Andrassy-ter.
Özv. Hammerschlag L.-né
dohánytözsdejében, Andrassy-ter.
Lészay Sándor
dohánytözsdejében, Andrassy-ter.
Kis tözsdében
Templom-utca.
Kohn László
Waggongyárban.
Hoffmann József
fűszerkereskedésben, Forray-utca.
Bauer Gyula
dohánytözsdejében, Andrassy-ter.

Eladó írógép.
Egy alig használt, látható írású írógép jutányos áron esetleg részlet törlesztésre is eladó. Érdeklődőknek minden vétkötelezettség nélkül, díjtalanul a házban is bemutatattik. Megkereséseket továbbít szóban vagy írásban Ifj. Klein Mór könyvkereskedése. 2184.

Megvételre kerestetik
egy jó karban levő zongora, bővebbet Sugár József úri szabinál. 2194.

Könyvelőné
állást keres. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Könyvelőné 66.” cím alatt. 2176

Andrassy vagy Szabadság-ter
közelében állandó tartózkodásra keres intelligens családnál deczember hó 1-re 2 fiatal ember egy külön bejárattal csinosan butorozott szobát, esetleg teljes ellátással. Levelet kérünk a kiadóhivatalba ár feltüntetéseivel „Állandó” jelleg alatt. 2162

Valódi kölni vizem
a föld minden részén ismeretes az aluli törvényesen bejegyzett védjegy alatt:

Köln, Johann Maria Farina Jülich's Platz No. 4.
Udvari szállítója ő felsége I. Ferencz Józsefnek, Ausztria császáriának és Magyarország királyának, továbbá több császári és királyi udvaroknak. 1805

Egy 800 magyar hold területű elsőrendű szántóföld, Temes megyében, szabad kézből eladó. Ügynökök kizárva. Cím a kiadóhivatalban. 2190.

Ebéd és vacsorát
esetleg teljes ellátást kaphat 1-2 fiatal ember intelligens családnál. Cím a kiadóhivatalban. 2068

Jutányos áron
adok zongoraórákat kitűnő módszer szerint. Konschitzky Jozsefné, Varjassy József utca 14. sz. 2124

Értesítés!
A „Kisiparosok Országos Nyugdíj és Segélyegyesülete m. sz.” képviselője Arad, Török Ignác-utca 8. sz. Czélja: tagjainak kereset képtelenség esetén való állandó segélyezése, ingyenes jogi tanács, a Magyar Iparosok Lapja rendes megküldése, olcsó pénzkölcsönökkel való támogatás, 200-600 koronáig terjedő halálzási segély, végre özvegy és árvasegély nyújtása Heti illeték 60 fillér. — Bővebb felvilágosítással szolgál és beiratást elfogad Avarfi József Arad, Török Ignác-utca 8. 5091

Harczi kanári madarak,
nemes, élénk, mély- és csegettűhangúak, fűtülök és turbékolók, nappal és fény mellett énekelők darabja 6, 8, 10, 12, 15 korona. Fizetés leírás a nevelésről és ápolásról 25 fillér, megrendelésnél ingyen. Szétküldés utánvét mellett. Az életben maradásáért a megérkezésig jótállás vállaltatik. **Förster L. madárkivitelő üzlet, Chemnitz Sa.** 2074

Epilepsia.
Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: **Schwanen-Apotheke, Frankfurt a/M.** 1999

Jemm E. szer **köhögés és rekedtség ellen.**
rég elismert **Mell-Czukorkák**
Engedélyezve 19. 4. 02. sz. 75066. helytartósági határozattal.
Egy csomag 50 fillér.
Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyás urak gyógyszerárában. 2119

Czimek
bármely ország- és szakmából, ajánlatok szétküldése és üzleti összeköttetések létesítése céljából (postadíj jótállással) **Rosenzweig József és fia Nemzetközi Czimirodájában Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.** 1670
Prospektus bérmentve.

200-300 korona
havi jövedelemre tehetnek szert intelligens szorgalmas urak (esetleg hölgyek is) elsőrangú hazai vállalatnál 4 heti próbaszolgálat után ezenfelül fix fizetés is nyújtatik. Jelentkezni lehet helyben személyesen 9-11 órákor. Vidékiek levél útján: **Arad, Andrassy-ter 3 sz. I. em. 42. ajtó 52.** a titkár kezéhez. 2187.

Öregeknek és ifjaknak
hasznos utbaigazításul szolgál a most újból megjelent és számos kiadást ért **Dr. Müller (Med. Rath.) által írott**
Megromlott ideg-, faj- és nem-rendszer
című könyve, amely jó tanácsokat ad ezen bajok ismertetésére és gyógykezelésére. 1075
Egy korona 20 fillér bélyegeken történt előzetes beküldése esetén bérmentve küldi **Carl Röber Braunschweig.**

Ültessünk sikulai almafákat,
mert ezeket **legkevésbé bántja a vértetű!**

Szép növésű 2-3 éves, az ősz kiültetésre legalkalmasabb nemeseített **sikulai almacemetéket** ajánl 2121
Paikert Henrik
seprői (Aradmegye) gazdasága (Sikula közelében).
Ezre 400 kor., száza 50 korona.
Csomagolással, vasúton feladva.

Kész butor eladás!
Ajánlom a n. é. közönségnek **szolid kivitelű kész-butoraimat** és olyanokra megbízást készséggel elfogadok. 1899

Varga József
asztalos-mester
Arad, Kápolna-utca 6. sz.

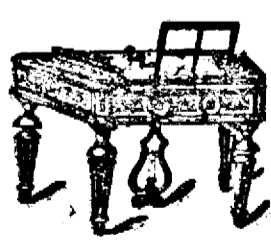
Valódi császár olaj
literje 40 fillér,
Amerikai szalon petroleum
literje 32 fillér,
Denaturált szesz
literje 36 fillér.
Kapható: 2152
Braun N. A.
festékraktáraiban Arad,
Boros Béni-ter 6. Forray-utca 7.
Telephon 387.

4 pár cipő csak 2 frt 50 kt.
neveltség árért kaphatóriási mennyiségben történt bevásárlás folytán. 1 pár úri és 1 pár női barna fűzős cipő legújabb divatu, szegezett talpakkal; továbbá 1 pár úri- és 1 pár női divatcipő zsinórzattal, elegáns és könnyű.
Mind a 4 pár csak 2 forint 50 kr.
Megrendeléseknél elég a cipő hosszúságát megadni, utánvéttel küldi
Braymann cipő export üzlete
Krakau, Postfach 77. 2151
Meg nem felelő kicseréltetik.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Aradon kárpitos és diszítő-üzletet nyitottam.**

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüsszel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelőknek legkényesebb igényeinek is megfelelek. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a leggyorsabbá válogatott legkényesebb kivitelű a legjutányosabb árak mellett. Elvállalok olcsón **lakásberendezéseket** helyben és vidéken. Költözködések alkalmával butorcsomagolást, ugyszintén használt kárpitozott butorok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölk.
Egy jó házból való fiatal tanuló felveszek.
Tisztelettel

Reiner J. Gyula
kárpitos és diszítő 1910
Thököly-ter 6/a. szám (Prolich-ház.)

Varju Béla
cs. és kir. szab. műhangszer-ipar telepe
Budapest, VIII., József-körút 20. sz.
A székes-főváros valamint több zenekar és tüzoltótestület szállítója.
Saját készítményű hangszerek, u. m.:
frutól frtig frutól frtig
Iskola-hegedűk 5 15 Trombiták . . . 4 70
Kijátszott régi hegedűk . . . 20 1000 Harmonikák . . . 3 80
Fuvolák . . . 3 80 Arisztónok . . . 14 25
Itóna 6 kótalappal f2, valamint nópédennemű pengelő, vonó és fuvó-hangszerekben.
Özimbalmok,
45 forinttól 300 forintig, hat évi jótállás mellett.
Bármilyen hangszerek javítása.
Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1764

Karácsony . . .

PORTER . . .

Programm és jelszó gyanánt ejti ki az aradi közönség karácsony idején a Porter nevet!

Mert e név egy folytonos haladási processzust jelent!

Erejét próbára téve, valósággal **hódolatát** mutatja be az idén Porter Vilmos az aradi közönségnek.

Gondolja el mindenki:

egy ötven méter hosszú terem,

pompázó fényben, színültig megrakva mindazzal, ami szépet és újat a lefolyt esztendőben az ipar teremtett. Még emlékezik mindenki a tavalyi tárlatra, ámde az ideai alkotás százszoros mértékben haladja azt túl!

Ki lehet mondani:

Nem lesz egész Magyarországon a vidéken párja annak, amit Porter Vilmos ez ideai karácsonyi tárlata

a Szabadság-téren

magába foglal.

2195

MEGNYILIK

szerdán, deczember hó 3-án

a nagyközönség számára, melynek készült sok gonddal, szeretettel és ambícióval.